LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Semi-Weekly
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 10c A COPY

No. 34 **** Richmond Hill 19, N. Y., Antrad., bal. (April) 28, 1959 **** METAI 48-ji

KRISLAI

Darbo žmonių šventė.
Kalba ir ruošiasi.
Mūsų pačių reikalai.
Apie du autorius.
Seni prisiminimai.

Rašo A. Bimba

Gegužės Pirmoji yra tarptautinė darbo žmonių šventė. Ji jau čia pat—ateinantį penktadienį. Visuose socialistiniuose kraštuose Gegužės Pirmoji yra tautinė šventė.

Gaila, kad Amerikoje Gegužės Pirmoji tebėra neįtraukta į tautinių švenčių sąrašą. Reikia atsiminti, kad amerikiečiai pirmutiniai lygiai prieš 73 metus Gegužės Pirmąją paskelbė darbo žmonių kovos diena.

Reikia tikėtis, kad kada nors ir pas mus tarptautinė darbo žmonių šventė taps tautine švente.

-:- -:- -:-

Viskas rodo, kad šiemet mūsų šalies didmiesčiuose įvyks dideli Gegužės Pirmosios susirinkimai. Lai visuose juose skaitlingai pasirodo ir lietuviai!

Keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrai susirinks Ženevoje gegužės 11 d. Prie šio susirinkimo uoliai ruošiamasi, bet mažai iš jo telaukiama. Visi galvoja apie "viršūnių" konferenciją, kuri turėtų įvykti tuojau po ministrų konferencijos.

Viršūnių konferencija susidės iš preidento Eisenhowerio, premjero Macmillano, prezidento De Gaulle ir premjero Chruščiovo. Tiktai toje konferencijoje pasitarimai bus autoritetingi. Deja, mūsų vyriausybė šaltai nusiteikusi. Pats prezidentas labai abejoja pasisekimu.

"Laisvės" kraustymosi reikalai eina pirmyn. Neužilgo bus paskelbtas iš senosios vietos išsikėlimo laikas.

Tuo tarpu reikia rūpintis vajaus reikalais. Pirmutinis vajaus mėnuo jau baigiasi. Dar toli gražu nuo pasibrėžto tikslo. Iš daugelio kolonijų dar nieko negauta. Nežinia, kodėl jos delsia, ko laukia.

Visus laisviečius prašome atsiliepti. Kiekviena tam reikalui auka aukštai vertinama.

Šiomis dienomis tiesiai iš Vilniaus gavau ir tuojau perskaičiau dvi knygas. Tai, tiesa, nelabai didelės knygos, bet man labai brangios. Viena, abiejų knygų sutoriai yra man asmeniškai pažįstami, antra — abi knygos autografuotos ir atsiųstos pačių autorių.

G. Zimanas, Vilniaus dienraščio "Tiesos" redaktorius, pernai lankėsi Briuselyje tarptautinėje parodoje ir parašė "Briuselio parodos įspūdžius."

"Tiesos" redaktorius yra didelio talento žurnalistas. Jam rūpėjo pastebėti ne tik tai, kas dedasi parodoje, bet ir aplinkui parodą, pačioje Belgijoje. Jis matė ne tik puošnųjį Briuselį, Belgijos sostinę, bet ir uostamiestį Antverpeną su tamsiomis gatvėmis, su apleistais kvartalais, su daugybe kavinių, kurių kiekviena — "viešieji namai," kurių agentai praeivį "tempia už rankovės, vilioja, prižada gerų gėrimų ir linksmų mergaičių."

(Tąsa 6-tam pusl.)

Gynyb. sekretorius MacElroy aštrina tarptautinę padėtį

New Yorkas. —Waldorf-Astoria viešbutyje įvyko Amerikos Laikraštininkų Sąjungos banketas, kuriame dalyvavo 1,800 svečių, laikraštininkų, reporterių ir politinių vadų. Ilgą kalbą pasakė Jungtinių Valstijų gynybos sekretorius Neil MacElroy.

Jis, tartum pamiršęs, kad yra šaukiama užsienio ministrų konferencija ir daromi planai viršūnių konferencijai, kad sumažinus tarptautinį įtempimą, kalbėjo ji aštrindamas.

MacElroy pasakojo tą, ka daug kartų sakė generolai ir admirolai, kad būk Jungtinės Valstijos yra galingesnės už Tarybų Sąjungą, ją galėtų "lengvai sumušti". Jis tvirtino, kad Čiang Kai-šekas su JAV pagalba galėtų sumušti Kinijos Liaudies Respubliką. MacElroy pasakojo, kaip yra galinga NATO karinė jėga ir būk ji "sulaiko komunistus nuo agresijų".

Bet MacElroy prisiminė ir žmonių nepasitenkinimą aukštais ir nuolatos vis augančiais taksais, tai patarė paprastiems piliečiams "išmokti su mažesnėmis iplaukomis gyventi, nes to reikalauja dar didesnis apsiginklavimas".

Po jo kalbos korespondentai jam priminė apie užsienio ministrų konferenciją, bet MacElroy sakė, kad jis iš jos mažai gero telaukia.

W. Ulbricht apie taikos reikalus

Berlynas. — Rytinės Vokietijos komunistų vadas Walter Ulbricht sako, kad Genevoje užsienio ministrų konferencija bus tik tada pasėkminga, jeigu Vakarų ministrai norės taikos.

Ulbricht sako, kad taikos palaikymui būtinai reikalinga nugingluoti Vakarų Vokietiją, pasirašyti nekariavimo sutartį tarpe NATO ir Varšuvos Sąjungos ir padaryti taikos sutartį su Vokietija.

Pietiniai rasistai vėl kelia galvą

Washingtonas. — Pasirodo, kad pietinių valstijų rasistai nenori skaitytis nei su federalinės vyriausybės, nei Aukščiausio Teismo patvarkymais. Alabama valstijos gubernatorius Paterson pareiškė: "Federalinės valdžios kišimasis priverčia Alabamos piliečius verčiau uždaryti viešąsias mokyklas, negu sutikti su integracija".

Georgia valstijos gubernatorius ir mokyklų vedėjai taip pat eina prie "privatinių mokyklų".

R. Niksonas padėjo pravaryti žalingą bilių prieš unijas

Washingtonas. — Senatas svarstė Kennedy-Ervin bilių darbo unijų reikalais. John McClellan, senatorius iš Arkansaso, taipgi Senato Komiteto Prieš Raketą pirmininkas įnešė pataisymus prie Kennedy-Ervin biliaus.

Senato nariai 47 balsais prieš 46 tuos pataisymus priėmė. Kennedy pareikalavo persvarstyti ir perbalsuoti tuos pataisymus. Laike antrojo balsavimo senatorių balsai lygiai pasidalino po 45 už ir prieš. Tada Senatui pirmininkaujas JAV vice-prezidentas Niksonas pasisakė už McClellano pataisymus. Niksonas parėmė tokius pataisymus, prieš kuriuos darbo unijos kovoja.

Pataisymų yra septyni su apie 20 priedų. Jie užvardinti gražiai: "Lygios narių teisės", "Laisvė žodžio", "Laisvė susirinkimų", "Apsaugojimas nario teisių per teismą" ir tt.

Iš paviršiaus atrodo pataisymai geri, bet unijų vadai jau nurodė, kad šie pataisymai ardys narių solidarumą streiko laiku, ir dar sutvirtins Tafto-Hartley žalingą darbo unijoms įstatymą.

Havana. — Nuo gegužės 1 dienos Kuba reikalaus, kad iš kitur prekių 50 procentų būtų įvežta tik Kubos laivais.

"Tai yra žalinga JAV politika," sako TSRS

Maskva. — Tarybų Sąjungos vyriausybė įteikė protestą Jungtinėms Valstijoms. TSRS sako, kad Jungtinės Valstijos "ardo būsimą užsienio ministrų konferenciją".

Tarybų Sąjunga kaltina Jungtines Valstijas, kad pastarosios artėjant užsienio ministrų konferencijai, tai vietoje švelninti santykius, tai juos dar aštrina. Kaltina, kad Jungtinių Valstijų valdininkai, generolai ir admirolai sako tokias kalbas, kurios būtų leistinos tik tada, jeigu tarpe JAV ir TSRS būtų karas.

Tarybų Sąjunga nurodo, kad Jungtinės Valstijos padidino savo karinį pasiruošimą atominiai ginkluodamos Vakarų Vokietiją, Graikiją, Turkiją, Italiją ir steigdamos daugiau karinių bazių.

TSRS sako, kad toks Jungtinių Valstijų elgesis sudaro agresijos pavojų Balkanų pussalio, Artimųjų rytų Azijos šalims ir bendrai visoms socialistinėms valstybėms.

Anglija už didesnę prekybą su TSRS

Londonas. — Sekamą mėnesį Anglijos užsienio prekybos ministras Eccles ir skaitlinga delegacija vyks į Tarybų Sąjunga. Anglija yra labai susirūpinusi užsienio prekyba

Anglija laikosi JAV politikos ir neparduoda Tarybų Sąjungai "strateginių reikmenų". 1957 metais Anglija iš Tarybų Sąjungos įvežė reikmenų už $165,200,000, o į Tarybu Sąjungą išvežė tik $64,000,000 vertės.

Anglijai yra reikalinga įvežti maisto, miško, įvairių žaliavų, o mainais ji gali parduoti Tarybų Sąjungai fabrikinių dirbinių, bet tokiai prekybai kenkia nusistatymas neparduoti socialistinėms šalims "strateginių reikmenų".

SIUNČIA 2.000 KARIU PRIEŠ ANGLIAKASIUS

Frankfort, Ky. — Gubernatorius Chandler įsakė, kad 2,000 Nacionalės Gvardijos karių būtų pasiųsti į Letcher ir Perry pavietus prieš streikuojančius angliakasius. Jau antras mėnuo kaip streikuoja Ashlo Coal Co. mainieriai. Kareiviai suvaržys jų pikietavimą kasyklų.

FRANCŪZIJA IŠRINKO NAUJĄ SENATĄ

Paryžius. — Įvyko rinkimai Senato ir Respublikos Tarybos narių. Rinkimai buvo taip sutvarkyti, kad prezidento de Gaulle partija ir ją remiančios grupės pilnai laimėjo. Komunistų į Senatą išrinkta tik 14 iš 255 narių, o į Respublikos Tarybą — 16.

Karakas. — Venezuelos vyriausybė paleido veiklan naują jėgainę ant Caroni upės. Jos įrengimas atsiėjo $50,000,000.

Islandija randasi didelėje bėdoje

Reikjavikas. — Parskubėjo Islandijos atstovai iš NATO ir Londono. Jie tarsis, kas toliau daryti, kaip gintis nuo anglų žvejų. 1958 m. rugsėjo 1 d. Islandija paskelbė, kad jūros ant 12-kos mylių nuo jos krantų yra jos teritorija.

Anglija to nepaiso. Jos žvejai apsaugoje karo laivų žvejioja iki pat Islandijos krantų. Toks anglų elgesis stumia Islandiją į bankrūtą Anglai tyčia kasdien palaiko Islandijos pakraščiuose apie 50 žvejų laivų.

Islandija didžiumoje padengta ledynu. Ji turi tik apie 200,000 gyventojų. Priklauso prie NATO, nes JAV ten įsisteigė karines bazes.

TSRS NORI PILNO A-GINKLŲ DRAUDIMO

Maskva. — Chruščiovas, TSRS premjeras, atsakė prezidentui Eisenhoweriui, kad jis nesutinka su jo planu drausti atominių ginklų bandymą tik žemiau 30 mylių aukščio. TSRS reikalauja pilno atominių ginklų uždraudimo.

Chruščiovas atsakė ir Anglijos premjerui Macmillanui, kad jo planas yra remtinas.

LINČININKAI PAGROBĖ NEGRĄ IŠ KALĖJIMO

Poplarville, Miss. —Maskuotų linčininkų gauja įsiveržė į kalėjimą, sumušė ir į automobilį igrudus išsivežė negrą Mack Parkerį. Parkeris yra 23-jų metų amžiaus. Jis buvo areštuotas vasario 24 d. Jo teismas turėjo prasidėti balandžio 27 d. Apie 100 policininkų ieško negro, bet mažai kas turi viltį, kad jis dar gyvas.

Londonas. — Anglijos premjeras Macmillanas remia Eisenhowerio poziciją atominių ginklų reikalais.

Vėliausios žinios

Londonas. — Anglija sutinka, kad tam tikras saugos ruožtas būtų Centrinėj Europoje. Jos užsienio ministras pilną planą pasiūlys užsienio ministrų konferencijoje.

Montreal, Canada. — Virš 5,000 žmonių entuziastiškai pasitiko Kubos premjerą Fidel Castro.

Londonas. — Turkijos ir Tarybų Sąjungos pasienyje dingo anglų lėktuvas, kuris gabeno slaptus raketinius į Australiją.

Panama. — Panamos valdžia sako, kad ji suėmusi tris ginkluotus vyrus. Panamos diktatorius sako, kad jie atvyko iš Kubos nuvertimui jo valdžios.

Londonas. — Anglijoje spauda rašo, kad įsteigimas Centrinėje Europoje mažai ginkluoto ruožto pasitarnautų mažinimui apsiginklavimo.

VARŠUVOS SĄJUNGA PRADĖJO POSĖDŽIUS

Varšuva. — Varšuvos Apsigynimo Sąjungos užsienio ministrai apsvarstys kokios pozicijos privalo laikytis Tarybų Sąjungos užsienio ministras būsimoje konferencijoje su Vakarų ministrais gegužės 21 d.

Ankara. — Indonezijos prezidentas Sukarno, vykdamas į Vakarinę Europą, sustos ir Gurkijoje.

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Neil McElroy mano, kad per metus neužteks Amerikos talkininkių šalių pagalbai $3,900,000,000.

New Yorkas. — Per pirmuosius 1959 m. tris mėnesius šiame mieste buvo 4,003 automobilių nelaimės, užmušta 142 ir sužeista 3,944 žmonės.

Washingtonas. — Neamerikiniams veiksmams komitetas pašaukė laivakrovių unijos vadą Harry Bridges ir klausinėjo, ar jis komunistas. Bridges nedavė atsakymo pasiremiant Konstitucijos 5-ju priedu.

Roma. — Italijos fabrikantai skolinasi Jungtinėse Valstijose $50,000,000.

VAIKŲ GIMIMAS IR JAUNŲ VEDYBOS

Washingtonas. — Sausio ir vasario mėnesiais Jungtinėse Valstijose gimė 697,000 vaikų. Apsivedė 187,000 porų.

1957 metais Amerikoje buvo 4,254,000 naujagimių, o 1958 m. 4,204,000.

Auga nesutikimai dėl Vakarų prekybos

Washingtonas. — Vakarų prekybos galvos ir politiniai veikėjai diskusuoja užsienio prekybos reikalus. Jungtinių Valstijų valdininkai ir kongresmanai įrodinėja, kad per dvejus-trejus metus dar turi būti varžoma prekyba su socialistinėmis šalimis, nes tas būk tai "apsaugoja Vakarų laisvąjį pasaulį".

Europos biznieriai, o ypatingai anglai, įrodinėja, kad varžymo politika nieko gero nedavė Vakarams. Socialistinės šalys daro didelį progresą, ką jau įrodė buvusi Briuselyje Pasaulinė Paroda ir Tarybų Sąjungos atsiekimai erdvių užkariavime.

Vilniaus radijo pranešimai

Balandžio 23 d. — Tarybų Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmoji sesija užsibaigė. Jos darbai bus analizuojami spaudoje.

Mažeikiuose atidaryta nauja autobusų stotis, iš kurios susisiekimu aptarnaujami apylinkės miesteliai.

Balandžio 24 d. — Minint 40-tą sukaktį Lietuvos Respublikinė biblioteka, karo metu visai sunaikinta, dabar pilnai atkurta. Ji turi ryšius ir su užsienio bibliotekomis (knygynais) ir pasikeičia leidiniais. Turi ryšių su Washingtono Kongreso biblioteka.

Radijo komentatorius citavo "Laisvėje" tilpusias pastabas apie "vaduotojų" kivirčius dėl "kultūrinio nuosmukio" dipukų tarpe.

New Delhi. — Indija pyksta ant Pakistano už nušovimą lėktuvo. Indijos gynybos ministras Krishna Menon sako, kad lėktuvas per klaidą pateko virš Pakistano.

Kinijos respublika ruošiasi gintis

Pekinas. — Kinijos Liaudies Respublikos parlamentas nutarė 16 procentų daugiau pinigų skirti apsiginklavimo reikalams, negu buvo 1958 metais. Bet pagal Jungtinių Valstijų pinigus, tai tik $2,300,000,000 tam reikalui skiria.

Parlamentas užgyrė planą žymiai didinti sunkios industrijos gamybą, bet tuomi pat laiku daugiau kreipti dėmesio ir į kasdieninių reikmenų gamybą. Cukraus gamyba per metus bus pakelta 50 procentų. Kiaulių pereitais metais buvo 180,000,000, o 1959 metais stengsis jų skaičių padidinti iki 280,000,000.

JAV DAR ATIDEDA ŽMOGAUS IŠŠOVIMĄ

Washingtonas. — Karinio orlaivyno sekretorius MacIntyre sako, kad žmogaus iššovimas į erdvę, kuris skrajotų aplink žemę, dar atidėtas. Jis sako, kad tas yra todėl, kad turi tartis Pentagono, orlaivyno, erdvių užkariavimo ir kitoki departmentai. Bet akylesni moksliininkai sako, kad tam dar nėra įrengimų.

KUBA NESIKIŠ Į KITŲ ŠALIŲ REIKALUS

Havana. — Majoras Raul Castro, komandierius Kubos karinių jėgų, pareiškė, kad jokiai ginkluotai grupei nebus leista iš Kubos vykti karui prieš kitų šalių valdžias. Tokios grupės bus areštuojamos. Areštavo amerikieti L. E. Hall, kuris organizavo liuosnorius nuvertimui Nicaragua diktatoriaus valdžios.

Pekinas. — Kinijos Liaudies armija apvalė nuo sukilėlių visą pietrytinį Tibeto kampą, prie Indijos. Ten buvo sukilėlių centras, nes jie iš Indijos gaudavo ginklų.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Established April 5, 1911 ——— ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil, per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.50
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co.	$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	$6.50

Svarbi pamoka!

REAKCININKŲ SUKILIMAS Tibete, mūsų nuomone, turėtų būti dar viena didelė (ir paskutinė) pamoka socialistiniams kraštams. Pamoka ta, kad stoka budėjimo leidžia reakcijai sukilti prieš liaudį o visa tai padaro milžiniškos žalos.

Jeigu 1956 metais Kinijos komunistai galėjo gerokai kritikuoti Vengrijos komunistų partijos vadovus dėl stokos budėjimo, tai šiuo metu Vengrijos komunistai gali tuo patim atsakyti kinams komunistams, kuriems buvo pavesta daboti ir globoti Tibetą.

Reakcininkų sukilimas Tibete nebuvo paruoštas viena diena. Kiekvienam aišku, kad prie sukilimo prisidėjo iš Kinijos atvykę liaudies priešai, prisidėjo Indijos reakcininkai, prisidėjo čiang kaišekininkai—visi jie kartu su Tibeto atžagareiviais pasiryžo išskersti ištikimus liaudžiai valdininkus, pagrobti valdžią į savo rankas, paskelbti Tibetą "Nepriklausomu" ir laukti provokacinių "žygių" iš kapitalistinio pasaulio. Visi, kurie ruošėsi prie sukilimo, ruošėsi ilgai. Deja, to laiku nepastebėjo tie, kurie buvo pastatyti stebėti, saugoti liaudies interesus.

Apsiginklavę, sukilę, reakcininkai išskerdė daug gerų žmonių, gerų liaudies sūnų ir dukrų, kovotojų už liaudies reikalus, už Tibeto gerbūvį. Aišku, sukilėliai buvo nugalėti; žuvo ir jų ne vienas; ištaškyti jų lizdai, kuriuose gimė sąmokslas sukilti; Tibetas tapo apvalytas nuo bet kokio pavojaus ateičiai. Bet nuostolių padaryta nemaža.

"Dievaitis" Dalai Lama, pasitraukęs į Indiją, pliaušk ia ir pliaukš nesąmones per ilgą laiką; Indijos reakcininkams tai patinka, jie Dalai Lamą rems.

Kitas "dievaitis"—Pančen Lama tapo pastatytas Tibeto vyriausybės priešakyje. Šis žada darbuotis liaudžiai, darbuotis ištikimai; Pančen Lama smerkia Dalai Lamą—smerkia už jo išdavystę.

Tibeto reikalai susitvarkys, tuo nieks neabejoja. Bet ims laiko, kol bus užgydytos žaizdos, kurias atliko progreso priešai su imperialistinių agentų talka.

Dėl to popiežiaus dekreto

POPIEŽIUS JONAS XXIII š. m. balandžio 13 d. paskelbė dekretą, draudžiantį katalikams balsuoti "už komunistus ir jų bendrakeleivius" rinkimų metu.

Panašus Vatikano dekretas-įsakymas buvo paskelbtas 1949 m. liepos 1 d. Taigi, kyla klausimas, kuriems galams popiežius XXIII leido antrąjį dekretą?

Atrodo, jis jį išleido dėl to, kad pirmojo katalikai neklausė; jie balsavo ir už komunistus ir už jų pritarėjus.

Vienas dalykas aiškus: popiežiai neapsieina nekišę nosies į ne savo biznį ir gana! Kai kuriems atrodė, būk Jonas XXIII bus kytresnis už savo pirmtakūnus, bet pasirodo, kad jis nėra kytresnis.

Tiesa, popiežius visaip gązdina tuos katalikus, kurie balsuos už komunistus, "dievo rūstybe," "dievo bausme." Dievu katalikų hierarchija žmones—savo pasekėjus—visaip gązdina. Dievą dvasininkai padaro pabaisa, kurios turėtų bijoti, prieš ją drebėti kiekvienas doras žmogus.

Prieš keletą metų, kai Italijoj vyko parlamento rinkimai, katalikų dvasininkija visokiais būdais rėkė: katalikai, nebalsuokite už komunistus!

Dvasininkija net ir obalsį buvo paskleidusi, kuris skambėjo: "Stalinas nematys, kaip tu balsuosi, bet dievas—matys!"

Po tų rinkimų paaiškėjo, jog milijonai italų katalikų balsavo už komunistus, nepaisydami, kad "dievas matė, kaip jie balsavo."

—:—

AIŠKU, ČIKAGOS klerikalų Draugas pilnai užgiria popiežiaus dekretą ir jis jį net "pritaiko" ir Amerikai. Draugo žodžiais:

"Amerikos politikos gyvenime taip pat netrūksta komunistinių bendrakeleivių, kurie, patekę į valdžios postus, tiesioginiai ar netiesioginiai paremia komunistinius kėslus. Pastaruoju laiku ne iš vieno valdžios pareigūno girdime pasisakymų už koegzistenciją su komunistiniu pasauliu. Yra ir kultūrininkų, palinkusių į bendradarbiavimą su komunistais kultūrininkais. Ir jiems yra reikalingas įspėjimas.

"Nėra abejonės, kad šiuo Šventosios Kongregacijos dekretu yra įspėjami ir Jungtinių Valstijų katalikai, kad eidami balsuoti, balsuotų ne užrištomis akimis, kad jie savo balsais neparemtų komunistų bendrakeleivių, kurie, siekdami įvairios rūšies koegzistencijos su Maskva, yra nemažiau pavojingi, kaip ir patys komunistų partijos nariai."

Mums rodosi, kad čia klerikalų Draugo rašytojai nežino patys, ką rašo. Jeigu Amerikoje atsiranda kongresmanų ar senatorių, kurie stoja už sambūvį tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos, tai jie nėra išrinkti katalikų balsais. Turime atsiminti, jog katalikai JAV dar vis yra mažumoje.

Bet mes esame įsitikinę, jog ir JAV katalikai darbo žmonės, panašiai, kaip Italijos, Francūzijos, Vokietijos, Belgijos ir kitų šalių katalikai, kai ateis reikalas, balsuos už komunistus ir jiems pritariančiuosius, jei tik pastarieji išstatys gerą programą, naudingą liaudžiai.

Kas ką rašo ir sako

"VEIKSNIAI" VAK. VOKIETIJOJE

Iš Vakarų Vokietijos į JAV atvyko K. Drungas su žmona apsigyventi. Niujorko lietuviškieji tautininkai suruošė sutiktuves, kur K. Drungas pasakė, anot clevelandiškės Dirvos," kad "lietuviškosios veiklos galimybės Vokietijoje jau redukavosi (atseit, supanašėjo.—"L." Red.) į tokius uždavinius, kurie yra ir gali būti visiems lietuviams visiškai bendri."

Sunku pasakyti, ką Drungas čia norėjo pasakyti, bet tai ir nėra svarbu. Kitą dalyką jis pasakė—įdomesnį. Girdi:

Vokietijoje yra virš 70 įvairių tautybių emigrantų komitetų. Eilė tautybių turi jų net po kelis ir visi jie yra, žinoma, vyriausieji. Neabejoju, kad pvz. baltgudžių komitetas Bonnoje yra sukaupęs nemažiau, gal net dar daugiau, memorandumų negu Vlikas. Tačiau esu visiškai tikras, kad jie visi guli labai giliuose stalčiuose, jei ne archyvo rūsyje. Tik su tuo skirtumu, kad gal lietuviškieji guli kiek aukščiau.

Iš tikrųjų, tai įdomus dalykas! Kaip matome, Vakarų Vokietijoje yra apie 70 visokių "veiksnių" komitetų. Visi jie tarp savęs ėdasi, na, ir visi gyvena iš aukų, sudėtų durnių, apgautų žmonelių!

Visi tie "veiksniai" gamina memorandumus, rašo pasakas ir siunčia Bonnos valdžiai, tarytum toji valdžia šiandien turi kokios nors galios ką nors kam duoti!

Jeigu tiek yra "veiksnių" memorandumų Bonnoje, tai galime įsivaizduoti, kiek jų yra Washingtone! Ir visi sukišti kur nors giliai stalčiuose, kur nors "archyvo rūsyje."

Bet pakalbėkite su lietuviškais "laisvintojais," su tais politiniais raketieriais, kurie nuolat prašo iš žmonių pinigų "Lietuvai laisvinti." Jie tau tuojau pradės rėkti: mes "išlaisvinsime" Lietuvą iš lietuvių tautos, mes grąžinsime ten kapitalistus, dvarponius ir kitokius veltėdžius, kad jie luptų kailį Lietuvos liaudžiai, kaip lupo Smetonos laikais!..

Beje, ten pat sutiktuvėse sakė "spyčių" ir tautininkų lyderis V. Rastenis. Bet tai buvo labai "be ūpo" spyčius.

TOREZO KALBA PLENUME

Neseniai Paryžiuje įvyko Francūzijos Komunistų partijos CK plenumas, kuriame sakė kalbą ir generalinis partijos sekretorius M. Torezas. Kokie gi šiuo metu yra tos partijos vyriausieji uždaviniai? Eltos žinių agentūra, rašydama apie plenumą ir Torezo kalbą, sako:

Torezas pabrėžė, kad artimiausiu metu kompartija į pirmąją vietą kels kovą už taiką Alžyre, kurią reikia pasiekti derybomis, už taiką Berlyno problemos sureguliavimą ir už tai, kad Prancūzija vykdytų savarankišką užsienio politiką.

Baigdamas PKP CK generalinis sekretorius pabrėžė, kad kompartija, siekdama sėkmingai įvykdyti savo uždavinius, turi kovoti dviem frontais: tiek prieš dešinįjį nukrypimą, kuris sudaro pagrindinį pavojų, tiek ir prieš kairįjį nukrypimą, prieš sektantišką siaurumą, kurį "reikia pašalinti, kad būtų galima sėkmingai vienyti kairiąsias jėgas ir padaryti galą pačiam dešiniajam nukrypimui." "Kova dviem frontais, — pareiškė Morisas Torezas, — reikalinga, kad būtų galima vykdyti partijos liniją ir pasiekti šalyje išryškėjusį platų darbininkų ir demokratinių jėgų susivienijimą."

TRAGIŠKAI MIRĖ ŽYMUS LIETUVOS KINO AKTORIUS

Balandžio 7 d. Lietuvoje mirė *Napoleonas Bernotas*, žymus Lietuvos kino studijos aktorius ir režisierius. Jis mirė po sunkaus susižeidimo automobilių nelaimėje. Jo draugai duoda tokį velionio N. Bernoto nekrologą:

N. Bernotas gimė 1914 m. tarnautojų šeimoje. 1938 m. baigė Klaipėdos Pedagoginį institutą ir kurį laiką mokytojavo. 1940 m. buvo priimtas aktorium į Vilniaus "Vaidilos" dramos teatrą. Nuo 1945 m. N. Bernotas dirba žemaičių dramos teatre Telšiuose, padeda kurti liaudies šokių, kanklių ansamblius.

Nuo 1952 m. N. Bernotas dirbo Klaipėdos dramos teatre. Būdamas talentingas, plataus kūrybinio diapozono jis šio teatro scenoje sukūrė visą eilę ryškių vaidmenų lietuvių, rusų ir užsienio autorių spektakliuose. Šviesiu, liaudišku jumoru pasižymėjo jo Domininkas komedijoje "Lažybos," aistringas ir veržlus buvo jo Tebaldas "Romeo ir Džiulijetoje." Jo vaidmenų sąraše — Borisas "Pavojaus ženkle," Saudžėnas "Jaunikliuose," Tartiufas, Oskaras "Žvejo sūnuje" ir daugelis kitų atmintinų personažų. Klaipėdos dramos teatre N. Bernotas režisavo spektaklius "Meškos trobelė," "Neminint pavardžių." Dirbdamas su Klaipėdos "Trinyčių" fabriko saviveiklininkais, N. Bernotas pastatė J. Žemaitės komediją "Trys mylimos." Šis spektaklis laimėjo pirmą vietą respublikiniame jaunimo festivalyje.

N. Bernotas atliko rimtą darbą kuriant jauną lietuvių tarybinę kinematografiją. Jis sukūrė Aloyzą kino komedijoje. "Kol nevėlu...," Striupą filme "Tiltas": žydriajame horizonte" (Pampikas), o taip pat filme "Kalakutai" (Stumbras) N. Bernotas dirbo ir kaip aktorius, ir kaip režisierius.

N. Bernoto gyvenimas nutrūko staiga, pačiame kūrybinių jėgų žydėjime, puoselėjant tolesnius mūsų kinematografijos vystymo planus.

Švysteus N. Bernoto — gilaus žmogaus, puikaus bičiulio ir menininko — atminimas visuomet bus gyvas mūsų širdyse.

AUTO SAVININKAI NEPAISĖ ĮSTATYMO

Albany, N. Y. — New Yorko valstijoje kiekvienas automobilio savininkas privalo turėti apdraudą. Bet kovo mėnesyje valstija atėmė ant 30 dienų teises važiavimo nuo 24,805 automobilistų už tai, kad jie neturėje apdraudos. Tą patį mėnesį suspendavo 28,993 automobilistų teises važiavimo už laiku neužsimokėjimą apdraudos.

Kiekviena kolonija turėtų surengti kokią nors pramogą Laisvės paramai.

JUOZAS BALTUŠIS

Balandžio 14 d. sukako 50 metų, kai gimė įžymus tarybinis lietuvių rašytojas Juozas Baltušis.

Baltušis Juozas — Juozėnas Albertas gimė Rygoje, darbininkų šeimoje. Tėvas ir motina dirbo fabrikuose. Po kurio laiko Juozėnų šeima atvažiuoja į Kupiškio valsčių. Pradžioje devynerių metų berniukas piemenauja pas buožes, po to bernauja. Ne vieną karčią ašarą jis nurijo, keisdamas šeimininkus. O apie mokyklą jis tegalėjo tik svajoti. Juozukas pramoko skaityti ir rašyti vien tik iš motinos parodytų raidžių.

1929 m. dvidešimties metų jaunuolis atvyksta į Kauną. Čia jis tikisi surasti darbo, pradėti mokytis. Bet tai buvo tuščios viltys. Nors vargais negalais gauna darbo — tampa pasiuntiniu spaudos platinimo kontoroje, tačiau uždirbtų centų neužtenka pragyvenimui. Todėl jis imasi papildomo darbo — naktimis vaškuoja teatro ir kitų įstaigų parketą.

Tuo pat metu jis dega noru rašyti, pavaizduoti gyvenimą tokį, koks jis iš tikrųjų yra. Į kūrybinį darbą skatino besiplečianti Lietuvos Komunistų partijos vadovaujama darbo žmonių kova prieš fašistinį režimą. Deja, pirmieji jaunojo Baltušio literatūriniai bandymai prasidėjo gana triukšmingai: išspausdinęs pirmąjį savo apsakymą "Raudonlapiai runkeliai," Juozas Baltušis buvo išmestas iš darbo, nes kūrinys labai užrūstino darbdavį.

Po kurio laiko jis gauna darbo spaustuvėje, kur dirba knygrišiu ir linotipininku. Su dar didesniu kūrybiniu užsidegimu naktimis jis rašo naujus apsakymus. Šių apsakymų rinkinys, pavadintas "Savaitė prasideda gerai," išvydo dienos šviesą 1940 m. Šioje knygoje jaunas rašytojas nuoširdžiai ir teisingai pavaizdavo Lietuvos darbininkų buitį, jų kasdieninį gyvenimą.

Pirmaisiais Tarybų valdžios metais J. Baltušis aktyviai įsijungia į kūrybinį ir visuomeninį darbą. Buvęs samdinys ir pasiuntinys skiriamas "Jaunojo ūkininko" laikraščio atsakinguoju redaktoriumi.

Didžiojo Tėvynės karo metais J. Baltušis atiduoda visas savo jėgas kovai prieš fašizmą. Gyvendamas Maskvoje, jis aktyviai dirba Visasąjunginiame radijo komitete. Daug jo apsakymų ir feljetonų buvo išspausdinta Maskvoje išeinančioje spaudoje, o taip pat Amerikos lietuvių laikraščiuose. 1943 m. išėjo J. Baltušio apsakymų rinkinys "Baltieji dobiliukai." Rašytojas - komunistas šioje knygoje jaudinančiai pavaizdavo lietuvių liaudies partizanines kovas. Ypač meistriškai parašytas apsakymas "Partizanas Dura." Apsakyme "Baltieji dobiliukai" rašytojas parodė kolūkių gyvenimą, rusų kolūkiečių brolišką bendradarbiavimą su pasitraukusiais į gilų užnugarį lietuviais.

Pokario metais J. Baltušis pradėjo reikštis kaip dramaturgas ir scenaristas. Jis sukūrė plačiai žinomas pjeses "Gieda gaideliai," "Anksti rytelį," parašė kino scenarijų "Tolimoje apylinkėje," pagal kurį buvo pastatytas filmas "Aušra prie Nemuno." Tuo pat metu jis neužmiršo ir prozos žanrų, sukurdamas visą eilę apsakymų apie lietuviško kaimo gyvenimą pokario metais. 1950 m. išleidžiama jo beletristikos rinktinė.

O kas šiandien nežino 1957 m. pasirodžiusio J. Baltušio romano "Parduotos vasaros"! Visa mūsų skaitančioji visuomenė sutiko šį kūrinį kaip didelį visos tarybinės lietuvių literatūros laimėjimą. Romanas buvo pažymėtas Valstybine respublikine premija ir per trumpą laiką išleistas du kartus.

"Parduotos vasaros"—tai didele dalimi autobiografinis romanas, į kurį jėjo nemaža vaizdų ir prisiminimų iš piemenavimo bei bernavimo laikų Kupiškio ir kitose apylinkėse. Nepaprastai turtinga ir sodria kalba rašytojas giliai atskleidė klasių santykius buržuaziniame Lietuvos kaime.

Netrukus skaitytojai galės pilniau susipažinti su J. Baltušio kūryba—išleidžiami jo "Raštai" penkiuose tomuose (pirmas tomas jau išėjo).

Turtinga J. Baltušio kūryba yra neatskiriama nuo įvairiapusiško visuomeninio darbo. Pirmaisiais pokario metais jis dirba respublikos radijo komiteto pirmininku, organizuoja ir stiprina radijo darbą, užima vadovaujančius postus rašytojų organizacijoje bei jos spaudos organų leidime. Rašytojas-visuomenininkas yra ilgametis Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas. Šiuo metu jis yra Lietuvos kinematografijos darbuotojų sąjungos organizacinio biuro pirmininkas.

Ilgiausių ir vaisingiausių kūrybinio darbo metų — toks yra lietuvių liaudies nuoširdžiausias linkėjimas darbininkui-rašytojui Juozui Baltušiui jo gimimo 50-ųjų metinių proga.

D. Roda

Anglų spauda apie Amerikos politiką

Londonas. —Anglų spauda kritikuoja Jungtinių Valstijų lėktuvų lakstymą į Berlyną virš 10,000 pėdų aukščio. "Daily Mirror", kuris turi 4,500,000 skaitytojų, ir "Daily Express" su 4,000,000 skaitytojų, rašo, kad Amerikos generolai pavojingai elgiasi.

Paryžius. — Vakarų Europos valstybės niekaip negali susitaikinti prekybos ir muito reikaluose. Jau daug kartų buvo susitarta, bet kaip tik išsiskirsto, tai vėl kiekviena elgiasi, kaip jai geriau.

Septynmečio skaičiai ir faktai elektrifikacijoje

VILNIUS. — Kyla nauja gyvenvietė, visuomeniniai pastatai, kartu su jais, tartum papildydami vaizdą, šakojasi, raizgosi nuo stulpo prie stulpo, nuo namo prie namo laidai. Jais pulsuojanti srovė skaidriai apšviečia darbininko, kolūkiečio namų židinį, suka mašinas, ruošia pašarus, o kai kur jau panaudojama ir karvėms melžti.

—Be elektros, kaip be rankų — tai naujas posakis, kuris jau spėjo plačiai paplisti kolūkiniame kaime.

Ir nenuostabu. Vien tik "Tautų draugystės" elektrinė duoda daugiau elektros, negu visos buržuazijos valdymo metais buvusios hidroelektrinės. Šešupės, Merkio, Mūšos, Dubysos, ir ne tik jų, bet ir beveik kiekvienos sraunesnės upės vandenys suka elektrinių turbinas. Ties Antaliepte prie Šventosios kyla stambiausios Pabaltijyje tarpkolūkinės hidroelektrinės pastatai. Šiais metais duos pramoninę elektros srovę Kauno HES.

O kiek daug numatyta padaryti per septynmetį! Elektros energijos gamyba Lietuvoje padidės 3.9 kar-

to, o elektrinių pajėgumas —4 kartus. Pilnu pajėgumu dirbs Kauno HES. Bus pastatyta didelė šiluminė elektrinė. Numatoma elektrifikuoti visus kolūkius. Elektros energijos panaudojimas žemės ūkyje padidės 13-15 kartų. Visos Pabaltijo elektrinės bus sujungtos į vieningą energetinę sistemą.

NAUJAS ŽURNALAS "MŪSŲ SODAI"

Nuo š. m. gegužės mėnesio Lietuvos TSR Sodininkystės draugija pradeda leisti naują žurnalą "Mūsų sodai." Žurnalas išeis kartą per mėnesį. Jo apimtis —32 psl. Leidinys bus gausiai iliustruotas.

Žurnale bus plačiai rašoma apie pramoninių sodų, uogynų ir medelynų įveisimą bei priežiūrą, vaisių ir uogų perdirbimą, vaisių laikymą žiemą. Sodininkystės mėgėjai ras daug praktiškų patarimų, kaip mažuose sklypeliuose įveisti sodelius, juos prižiūrėti, apie tinkamiausias mūsų sąlygomis vaismedžių bei vaiskrūmių veisles.

Daržininkystės skyriuje skaitytojas susipažins su geriausių daržovių augintojų patyrimu, su ankstyvųjų daržovių auginimo šiltnamiuose bei inspektuose ir kt.

Žurnalas pateiks daug medžiagos bitininkystės, žuvininkystės, kailinių žvėrelių ir naminių paukščių auginimo klausimais.

Atskiri skyreliai bus skiriami jauniesiems gamtininkams, kolūkio jaunimui, namų šeimininkėms.

ĮVAIRUMAI

Kraujo troškėjai

Komercinė spauda su pasididžiavimu aprašo 1956 metų reakcijos sukilimą Vengrijoje. "This Week Magazine" iš balandžio 5 d. įtalpino straipsnį "Nine roses for the commissar" ir su pasigerėjimu aprašo, kaip Jan Karic žudė liaudies valdžios žmones Budapešte.

Žurnalas net piešinius įtalpino, kaip "komisaras" su mažais vaikučiais ir žmona bandė plauktu persikelti per Dunojaus upę, du vaikučiai krauju apsipylę, jau parkritę. "komisaras" Steponas Debroz dar bandė irtis, bet Jan Karic pervėrė jį kulka ir tol šaudė, kol ant "komisaro" arabužių pasirodė devynios kraujo žymės (nine roses).

TYLA YRA AUKSINĖ

Londono subvių sistemos vyriausias oficieras Dr. L. G. Norman sakė Karališkos sveikatos draugijai, kad tyla yra ne tik auksinė, bet ji gelbsti ir nuo užsikrėtimo ligų. Jis aiškino:

"Bėgyje skubos valandų žmonės stovi sukišę nosis ir gerkles, atstume nuo 12-os iki 18-os colių. Bet londoniečiai nėra neprideriančiai gėbsnūs limpančioms ligoms.

"Britanijos žmonės pagal padavimą, tradiciją, nekalba traukiniuose. Čia yra nauda iš nacionalinio pripratimo, kad uždaros burnos mažina limpančias ligas."

Tą daktarą reikėtų atvesti į New Yorko subves ryto skubos valandomis, tada jis pamatytų, kiek yra colių nuo vienos nosies iki kitos, kuomet yra sunku dasigauti ik durų einant laukan.

Kinija turtinga aliejaus lobiais

Kinija milžiniška šalis ir įdomu tas, kad visame jos plote yra naftos turtų. Tiesa, jie dar mažai ištirti ir pajudinti, bet liaudies valdžia energingai imasi to darbo.

1958 m. buvo šalyje paleista darban 380 naftos perdirbimo fabrikų ir kitokių įmonių. 1950 metais Kinija gavo nedaug naftos, o 1958 metais jau 10 kartų daugiau už 1950, būtent 15,000,000 bačkų po 48 galionų. 1962 metais siekia pasigaminti 40,000,000 bačkų.

Amerikoje esą 28 milijonai baltcs rasės gyventojų, paeinančių iš Afrikos juodos rasės žmonių.

Robertas P. Stuckers, pagelbinis profesorius sociologijos ir anthropologijos Ohio Valstijos Universitete, sakė, kad daugiau negu 28 milijonai baltų ypatų Suvienytose Valstijose yra Afrikos kilmės.

Dauguma iš šitų yra skaitomi baltais žmonėmis. Stucker taip pat pranešė Ohio Mokslo žurnale.

Jis nurodo, kad 21-nas procentas žmonių, priskaitytų baltais, 1950 metais turėjo "afrikonišką elementą."

New Yorkas. — Antradienį į New Yorką atvyko Kubos dabartinis premjeras Fidel Castro. Tūkstančiai kubiečių susigrūdo į geležinkelio stotį ir gatvėse jį pasitikti.

Apie ežerus

Ežeras yra apsuptas iš visų pusių sausumos. Ežerų yra didelių ir mažų. Jungtinėse Valstijose yra žinomi Didieji ežerai, kurie randasi tarpe JAV ir Kanados. Jų penki: Superior, Michigan, Huron, Erie ir Ontario. Visi jie bendrai užima 94,000 ketvirtainių mylių plotą.

Bet didžiausias pasaulyje ežeras, tai Kaspijos, kuris dėl savo didumo vadinamas Kaspijos jūra. Kaspijos jūra turi 760 mylių ilgio ir užima 152,540 ketvirtainių mylių. Dažnai šias jūras vadina ežeru, nes jos vandeniu nesijungia su didjūriais arba kitomis jūromis.

GYVATĖS AKINIAI

Paprasta gyvatė ne tik nešioja akinius, bet juos iš keičia daugelį kartų gyvenime.

Gyvatės akys neužsidaro judančiais tamsiais vokais, kaip kitų gyvių: abi jos akys turi visiškai permatomus vokus, pritvirtintus prie akiduobių, kaip stikliukai prie akinių lankelių.

Prieš metant odą, akiniai blunka. ir gyvatės regėjimas silpnėja, o keisdama odą, gyvatė kartu su ja numeta ir šiuos savotiškus akinius. Po to išauga nauji vokai, visiškai skaidrūs ir permatomi.

J. J.

LAIDOTUVĖ BUS NUO COLIŲ

Marion, Ohio.—Čia bus laidojami biedni žmonės nuo colių. Taip patvarkė apskritis (county) visiems laidotuvių direktoriams. Nuo žmogaus 6 pėdų ir trijų colių bus imama $180, o nuo 18-os colių vaiko—$45.

Šiltnamių kombinatas

VILNIUS. — Įėjęs į bet kurią Vilniaus daržovių parduotuvę, pirkėjas gali gauti šviežių daržovių. Jas išaugina naujasis Vilniaus šiltnamių kombinatas, kuriame dabar jau yra 14 šiltnamių. Bendras naudingas plotas — 7,000 kvadratinių metrų. Kombinato šiltnamiuose — tikra vasara. Rūpestingų darbuotojų prižiūrimi, čia žaliuoja burokėliai, svogūnai, petražolės, rausta pomidorai. Neseniai čia pradėtos auginti gėlės. Per šiuos metus kombinato kolektyvas išaugins ir pateiks vartotojams apie 400 tonų daržovių.

Nuotraukoje: šiltnamio meistras Bronė Tarasevičiūtė rauna svogūnus pardavimui.

Kombinatas toliau plečiasi. Statomi nauji šiltnamiai, inspektai. Keliuose šiltnamiuose montuojami švitinimo įrengimai. Švitinimas dienos šviesa pagreitins daržovių augimą. Neries upės krante užveistas 24 hektarų sodas. Numatoma taip pat įrengti bityną, kuriame bus 125 bičių šeimos.

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai.

ALDLD REIKALAI

LLD kuopų neveikla vis dar pasireiškia

Lietuvių Liter. Draugija gyvuoja ir platina apšvietą ne vien Jungtinėse Valstijose, bet gelbsti ir Lotynų Amerikos lietuviams su savo literatūra.

Reakcijai siaučiant, LLD veikla buvo sutrukdyta ir Draugija nemažai nuostolių turėjo. Bet reakcija savo nepasiekė, o mes ir toliau tęsiame darbą už taiką ir skleidžiame apšvietą. Ir visur kuopų valdybos ir jų veiklūs nariai turėtų nenusiraminti, kol jų kuopos nebus geroje tvarkoje.

Kuopos privalo laikyti susirinkimus, stengtis visus narius palaikyti organizacijoje, ir gauti naujų narių. Tai kuopų valdybų atsakomybė.

Gražų pavyzdį rodo LLD 190 kuopa. Geo. Žebrys rašo: "Štai prisiunčiu duokles už 43 narius, dar 30 narių yra, kurie nepasimokėjo. Juos teks matyti ir jų duoklių paprašyti." Jis rašė, kad LLD 15-ta Apskritis šaukė konferenciją balandžio 12 d. Tikėjosi ten pamatyti narių. Jis rašo, kad jie planuoja išsiuntinėti kvietimus lietuviams, raginant juos stoti į LLD. Tai labai geras darbas. Clevelande yra trys LLD kuopos ir jų veikimas gerai sutvarkytas.

Kalifornija

Šioje valstijoje randasi trys LLD kuopos ir gerai moka duokles. Blogumas tik tas, kad permažai gauna naujų narių. Ką sakote, draugai?

Iš San Francisco rašo J. K. Alvinas, prisiųsdamas 19 narių duokles, kad jų kuopa turi naują narį. Jis rašo, kad dar vienas iš senų nepasimokėjo 1959 metų duoklių, bet pasitiki, kad ir jis tą padarys.

J. A. Dementis prisiuntė 145 kuopos narių duokles iš Los Angeles Ir atsiprašo, kad pavėlavo, nes vis norėjo daugiau narių matyti, kad išrinkti duokles. Tai geras darbas. Pasitikiu, kad jis, užrašų raštininkas S. F. Smith ir kiti palaikys ne tik narius organizacijoje, bet gaus ir naujų.

Pittsburghas ir jo apylinkė

Seniau Pittsburgho apylinkėje veikė LLD 4-oji apskritis. Būdavo telpa spaudoje pranešimai apie apskrities posėdžius, nutarimus, veiklą. Bet reakcijos laiku veikimas apsistojo. Nesimato pranešimų nė apie kuopų susirinkimus ir veiklą. Veiklesnį draugai turėtų susirūpinti ir atgaivinti veikimą ir kuopų susirinkimus.

Pittsburghe yra trys LLD kuopos, jos prisiunčia duokles į centrą. Tas gerai, bet to negana. Reikalingas ir vietoje veikimas. Kodėl LLD 33, 40 ir 87 kuopų nesujungti bendram veikimui, arba jų narių į vieną kuopą? Tada būtų daugiau narių, daugiau ateitų į susirinkimus ir būtų galima atgaivinti veikimą.

Kai kas sako, kad iš toliau sunkiau susirinkti, bet dabar daug narių jau yra pensininkai, nemažai iš jų turi automobilius, galėtų vieni kitus atsivežti į susirinkimus.

Plymoutho kuopa

Plymoutho 97 kuopa gražiai gyvuoja. Jai vadovauja V. Žilinskas ir E. Navickienė. Kuopa veikia ir vaidina apšvietos darbe svarbią rolę. Bet LLD 12 kuopa Pittstone ir 43 kp. Wilkes-Barrėj yra pakrikę. Manau, kad 97 kuopos narių pareiga gauti anų kuopų narius į savo kuopą, padaryti ją didesnę ir veiklesnę.

Vasario 6 d. LLD Centro Komitetas savo atsišaukime sakė: "Baigiant norime dar kartą atsikreipti į visus narius, į visas kuopas ir visus veikėjus ir karštai paraginti: Darbuokitės, draugės ir draugai, kad mūsų Literatūros Draugija ir šiemet garbingai tęstų tą misiją, kuriai ji buvo prieš keturiasdešimt ketverius metus suorganizuota. Su ryžtu ir pasiaukojimu puoselėkime josios prakilniuosius idealus."

Centro Komitetas pasitiki, kad visi LLD veikėjai ir veikėjos darbuosis ir aukllės Draugiją. Laukiame nuo jūsų atsiliepimo, laukiame didesnės veiklos.

K. B. Depsas
CK Sekr.

STIKLAS ATSPINDI ŠILUMINIUS SPINDULIUS

Anglijoje pradėtas gaminti stiklas, kuris atspindi šiluminius spindulius ir nepraleidžia šilumos. Toks stiklas praleidžia iki 75 procentų šviesos spindulių. Kaip parodė bandymai, 0.25 colio storio stiklas preleidžia tik 7 procentus šiluminių spindulių.

Naujas stiklas yra labai stiprus, jo neveikia cheminės medžiagos. Manoma, kad šis stiklas bus plačiai naudojamas plieno liejimo ir kitose įmonėse, kur gamybiniai procesai vyksta aukštoje temperatūroje.

Philadelphia, Pa.

PALAIDOJOM VINCIENĘ

Balandžio 22 d. buvo saulėtas, gražus, vėsokas oras. Važiavo apie dvidešimt mašinų siaurais vingiuotais keliukais, pamiškėmis, kol privažiavom didelį lauką, apsodintą gražiais krūmokšniais ir gėlėmis. Tai yra mirusiųjų "miestas," "karalystė," "valstybė." Mes ten nulydėjome ir Elzbietą Jakštienę. Ji iš tos vietos niekuomet nebesugrįš ir nebesirūpins jokiais gyvūnėliais, nei gėlėmis, ką ji taip mylėdavo.

Elzbieta į šią šalį atvyko gerokai prieš 50 metų. Jaunutė būdama, gyveno Lietuvoje ir Rygoje, dirbo sunkų darbą. Josios tėvukas Šlanskauskas jau tais laikais buvo pažangus, laisvas, poetiškas, eilių rašytojas ir žymus kontrabandininkas (knygnešys), buvo caro valdžios ištremtas. Todėl ir Elzbieta nuo pat jaunystės pamilo pažangą.

Vėliau, kuomet susipažino su Vincu Jakščiu. taipgi pažangiu ir poetišku, mėgstančiu rašnėti eiles ir apysakėles, Elzbieta jį pamylėjo ir susituokė. Gyveno Philadelphijoje. Vincas dirbo "Kovos" spaustuvėje kaip raidžių rinkėjas (zeceris), o jidirbtuvėje. Kilus pasauliniam karui, Vincas gavo darbelį duPontų parako dirbtuvėje, Gibbstown, N. J. Tuomet jie persikėlė į Gibbstotwną, arčiau prie darbavietės, įsigijo šmotelį pelkyno (raisto) ir įsikūrė. Ten jie ir išaugino vienintelę dukrelę, taipgi Elzbietos vardu.

Karas pasibaigė, ir Vincas neteko darbo. Gyvenk kaip nori, — nei bėgt, nei rėkt. Šmotukas pelkyno apaugęs nepereinamais krūmais, pilnas gyvačių. Na, Vincai ir Vinciene, gyvenkit, kaip Adomas su Ieva išvyti iš Rojaus. Jie abu stvėrėsi sunkaus darbo, žemės apvalymo. Įsigijo karvutę, keletą vištų, vėliau kuiną, kurį mes vadinom "socialdemokratu." Bet Vincas mėgo rašinėti, o Vincienė labai mylėjo skaityti. Mažai liko knygų, kurių ji buvo neperskaičiusi. Ir stebėtina, kaip ji giliai suprasdavo jų vertę, kaip giliai jų kritiką, apžvalgą pasakodavo. Man yra žinoma, kad ir Vinco nekuriuos kūrinius ji yra apkalbėjus pirma jų spausdinimo, ir jų vertė dėl to nenukentėjo. Taigi Elzbieta buvo puikių įgimtų gabumų, bet ekonominis vargas, sunkūs darbai ją labai suvargino, ir baigiant savo amželį, dagyventą prie aštuntos dešimties, ją ištiko paralyžius, surakino jos kūną, ir, išgulėjus penkias savaites be sąmonės, ji amžinai užmigo.

Į laidotuves susirinko nemažas būrys Jakščių kaimynų ir prietelių. Iš toliau atvyko josios sesers dukrelė K. Stanislovaitienė iš Waterburio, iš Brooklyno — Dr. A. Petrika su žmona, draugai Bekampiai iš Avalon, N. J., nemažas būrys iš Philadelphijos. Ant kapinių atitinkamą kalbą pasakė drg. Bekampis ir K. Stanislovaitienė.

Tai taip ir pasibaigė puikios, prakilnių jausmų lietuvės gyvenimo kelias...

Saulutė vis dar skaisčiai šviečia. Visi palydovai, nusiminę, grįžo į dukrelės Elizabethos Carfagno namelį, kur buvo paruošti pietūs mamės pagarbai. Po to, atsisveikinę, visi grįžome į savo "gūžteles," daugelis su mintimi: "kuris iš mūsų būsime sekantis?"

Mūrininko Sūnus

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

ŠYPSENOS

Antanas.—Aš jau atpratinau savo žmoną nuo sakymo man pamokslų.

Baltrus.—O kaip tu tą padarei?

Antanas.—Būnu namie kas vakaras.

J. BUTĖNAS

Rašytojas Juozas Paukštelis

(Jo 60 m. gyvenimo sukakties proga)

Juozą Paukštelį (Juozą Ptašinską), kaip rašytoją, atsimenu nuo pirmųjų jo žingsnių literatūroje. Daugiau kaip prieš 30 metų periodikoje užtikdavau jo apsakymų, eilėraščių. Seniai seniai skaitytas J. Paukštelio apsakymėlis "Sparvos" (jei neklystu — taip vadinosi) man giliai įstrigo atmintin savo stiliaus gyvumu, sąmojum. Skaičiau visus jo prozos rinkinius ir atskirus kūrinius, tik išėjusius iš spaudos — dar karštus, bet asmeniškai autoriaus ilgokai nepažinojau.

Anuomet daugumas rašytojų gyveno Kaune, ir juos buvo galima lengvai sutikti, pamatyti, pagaliau ir susipažinti. Tuo tarpu J. Paukštelis visą laiką (išskyrus studijų universitete metus) gyveno periferijoje. Nepamenu, kuriame Lietuvos Rašytojų Draugijos visuotiniame susirinkime, įvykusiame Kaune, teko J. Paukštelį pamatyti — ramų, kuklų žmogų, koks jis išliko ligi šiol.

J. Paukštelis ne tik rašytojas, — jis ir pedagogas, dvidešimt metų dirbęs mokytojo darbą. Kiek tad jis mokinių yra išleidęs! Nenuostabu, kad, atvykęs į Vilnių ir eidamas gatve, Paukštelis dažnai turi sustoti: jį kalbina buvę jo mokiniai, šiandien jau su augę įvairių profesijų žmonės. Prisimenu, buržuaziniais laikais į humanitarinių mokslų fakultetą stodavo nemaža kėdainiškių abiturientų ir abiturienčių. Kodėl jie pasirinkdavo literatūrą, kalbas studijuoti? Taigi, mat, jiems literatūrą dėstė rašytojas. Egzaminuojant stojančius į universitetą abiturientus, ir man tekdavo susidurti su Paukštelio mokiniais iš jų rašomųjų darbų, iš atsakymų matydavai gerą literatūros pažinimą.

Mokydamasis Šiaulių gimnazijoje jau suaugęs (baigė 25 metų), J. Paukštelis pasižymėjo, kaip literatas. "Savo "kūriniais" užpildydavau mokinių leidžiamą šafirografuotą laikraštėlį, — rašo jubiliatas autobiografijoje. — Vieną kitą dalykėlį, klausdamas patarimo, esu siuntęs ir žinomiems ano meto mūsų rašytojams bei kritikams—Vaižgantui, Jakštui, Girai, Vaičiūnui". Studijuodamas universitete, jis dar aktyviau įsitraukia į literatūrinį darbą. Baigiant universiteto studijas, "Vairo" bendrovė išleidžia stambų (382 psl.) J. Paukštelio apsakymų rinkinį antrašte "Vidurnakčių baladė". Tai ištisai romantiški, dar sentimentalūs kūriniai. 1932 m. pasirodo jo pirmasis romanas — "Našlės vaikas", o 1936 m. romanas "Pirmieji metai". Pastarajame romane rašytojas bandė atskleisti periferijos mokytojų karjerizmą, pataikavimą, norus pažangiųjų pradų ir neiškėlė.

1939 m. J. Paukštelis išleidžia naują romaną "kaimynai", kuriame duoda nemažą teisingų, realistinių buržuazinio kaimo gyvenimo vaizdų, kritikuoja sumiesčionėjusią inteligentiją. Tik dėl savo tuometinės ribotos pasaulėžiūros rašytojas romane neteisingai idealizuoja kaimą. Visas kaime kylančias blogybes ir ydas jis kildina iš miesto. Bet, lyginant su ankstesniais kūriniais, romane "Kaimynai" matyti žymus rašytojo meistriškumo išaugimas. Sodri, liaudiška romano kalba, su didele meile vaizduojami liaudies žmonės.

Buržuazinėje Lietuvoje J. Paukštelis negalėjo atsidėti vien literatūriniam darbui. "Pačias geriausias rytmečių valandas turėdavau atiduoti mokyklai, — sako rašytojas, — o popiečius ir vakarus skirdavau literatūrai". Tačiau, nepaisant ir šių nelengvų sąlygų, J. Paukštelis palyginti buvo produktyvus rašytojas.

J. Paukštelis priklauso tai rašytojų kartai, kuri literatūrinį darbą pradėjo buržuazijos viešpatavimo Lietuvoje sąlygomis., kada mūsų krašte visą politinį ir kultūrinį gyvenimą buvo apglobęs kleras. Tuo metu literatūroje ir mene buvo propaguojamas tariamasis apolitiškumas, puoselėjamas neoromantizmas ir skatinamas neoromantizmas. Joje vyravo buržuazinės tikrovės gražinimas ir aukštinimas, bandymai įrodyti, kad kapitalizmo sistemoja viskas klesti. Todėl ir J. Paukštelio to meto kūryboje pastebimas susižavėjimas kaimo primityvumo, archaiškumo bruožais. Nors ir bodėdamasis buržuazinės tikrovės reiškiniais, rašytojas nesugebėjo įsijungti į antifašistinį judėjimą.

Suprantama tad, jog įvykus lietuvių tautos istorijoje didžiajam posūkiui, jubiliatui pradžioje sunku buvo susivokti naujų įvykių eigoje. Prasidėjęs karas, istorijoje negirdėti hitlerinių okupantų žiaurumai pritrenkė kiekvieną bent kiek jautrumo turintį žmogų. Skausmingai hitlerinę okupaciją pergyveno ir jubiliatas.

Džiaugdamiesi turime pažymėti, kad J. Paukštelis nenuėjo tuo keliu, kuriuo posuko kai kurie jo buvusieji mokslo ir kūrybos draugai. Jis liko ištikimas savo liaudžiai, įsijungė į sunkų pokario atstatomąjį darbą. J. Paukštelis ir toliau dirbo mokytojo darbą tuose pačiuose Kėdainiuose. Buržuazinių nocionalistinių banditų siautimo metais jis pasisakė spaudoje, griežtai pasmerkdamas jų kruvinus darbus.

J. Paukštelis po Tarybų Lietuvos išvadavimo iš hitlerinės okupacijos aktyviai įsijungia į Lietuvos Tarybinių Rašytojų sąjungos veiklą. Išrenkamas į jos valdybą. 1946 m. jis kartu su kitais lietuvių rašytojais lankėsi Užkaukazės tarybinėse respublikose, susipažino su jų laimėjimais socialistinėje santvarkoje ir savo įspūdžius šiltai aprašė 1948 m. išleistame apybraižų rinkinyje "Kelionė po Užkaukazį". Šiose apybraižose rašytojas išreiškė didžiulį susižavėjimą tarybinių tautų draugyste.

Atsipalaidavęs nuo mokytojo darbo, J. Paukštelis daugiau atsideda literatūrai. Jis parašo pjesę "Audra ateina", kuri su pasisekimu buvo vaidinama Panevėžio dramos teatre. Pjesėje vaizduojama Lietuvos darbininkų klasės kovos prieš buržuaziją. Žinomos taip pat jo pjesės saviveiklai "Vaiduokliai" ir "Asmeninis reikalas". Be to, J. Paukštelis parašė didelį romaną "Pabudimas", kuriame vaizduoja prieškarinio mūsų kaimo samdinių ir samdytojų gyvenimą, jų buitį, jų priešstaravimus ir kovas, išsivadavimą ir laimėjimus. Romanas apima laikotarpį nuo 1938 metų iki mūsų dienų. Šiuo metu romanas jau pradėtas spausdinti "Pergalės" žurnale

Linkime mielajam jubiliatui geros sveikatos ir jėgų sėkmingai toliau dirbti literatūrinį darbą ir savo sodria plunksna praturtinti mūsų literatūrą naujais kūriniais!

Atsinaujindamas prenumeratą pridėk vieną kitą doleriuką Laisvės paramai.

J. Ragauskas (2)

KATALIKŲ RELIGINĖS ŠVENTĖS IR APEIGOS

(Tąsa)

Tačiau ir "tikrosiose" evangelijose yra tiek prieštaravimų, klaidų ir prasimanymų, kad jos neturi jokios istorinės vertės.

Iš pačių evangelijų matyti, kad jų autoriai nebuvo Palestinos gyventojai, nes blogai pažinojo Palestiną ir jos gyventojų papročius. Be to, jie buvo visiškai neapsišvietę žmonės, neturėjo beveik jokio supratimo apie jų rašomus dalykus. Pavyzdžiui, evangelijose minimų miestų (Kapernaumas ir kt.) tariamojo Kristaus laikais nėra buvę, garstyčios augalas evangelijoje vadinamas "dideliu medžiu," kurio šakose net paukščiai galį tupėti. Yra taip pat minima didžiulė dviejų tūkstančių kiaulių banda Palestinoje, nors žydams jų religija draudė laikyti kiaules ir valgyti jų mėsą. Pasak Mato evangelijos, Kristų teisė vyriausieji kunigai, rašto žinovai, tautos vyresnieji ir visa taryba. Tuo tarpu žydai turėjo tik vieną vyriausiąjį kunigą, rašto žinovai tuo laikotarpiu nevaidino jokio didesnio visuomeninio vaidmens, o tarybą buvo panaikinusi romėnų okupacinė valdžia. Sutinkamai su Romos įstatymais, teismas galėdavo posėdžiauti tik dienos metu specialiose patalpose, o ne naktį ir ne vyriausiojo kunigo namuose, kaip sakoma evangelijose.

Be to, evangelijose yra didelių prieštaravimų ten, kur rašoma apie tuos pačius tariamus faktus, ir tai aiškiai rodo, kad tose legendose nėra jokios istorinės tiesos.

Pavyzdžiui, Luko evangelijoje rašoma, kad Kristus gimęs Sirijos valdovo Kirino įsakyto gyventojų surašymo metu, o Mato evangelijoje — tuo metu, kai žydų karaliumi buvo Erodas. Iš tikrųjų Erodas buvo miręs prieš 4 metus iki tariamojo Kristaus gimimo, o minėtas gyventojų surašymas įvyko praėjus 6 metams po "Kristaus gimimo." Vadinasi, tarp šio gyventojų surašymo ir Erodo mirties buvo ne mažesnis kaip 10 metų tarpas, o evangelijų autoriai tuos faktus suplakė į vieną vietą. Kitaip sakant, išeina, kad Kristus buvo gimęs du kartus.

Nesutaria evangelijų autoriai ir dėl Kristaus "prisikėlimo" laiko. Mato evangelijoje sakoma, kad Marija Magdalena nuėjusi prie Jėzaus kapo ir radusi jį tuščią "aušt ant," Morkaus evangelijoje — "saulei jau užtekėjus." Apie Kristaus prisikėlimą Marijai Magdalenai praneša, pasak Mato evangelijos, angelas, o pasak Luko evangelijos—du vyrai.

Mato ir Jono evangelijose visiškai nutylima apie Kristaus "įžengimo į dangų" datą ir vietą, Morkaus evangelijoje sakoma, kad Kristus įžengęs į dangų Jeruzalėje prisikėlimo iš mirusiųjų dieną, Luko evangelijoje—Betanijoje kitą dieną po prisikėlimo. Be to, Lukas, pasak bažnyčios istorikų, parašęs dar "Apaštalų darbų" knygą. Ir štai šioje knygoje yra sakoma, kad Kristus įžengęs į dangų Alyvų kalne, praėjus 40 dienų po prisikėlimo iš mirusiųjų.

Čia paminėtas tik vienas evangelijų prieštaravimas. Bet ir iš to, kas čia nurodyta, matyti, kad evangelijos neturi jokios istorinės vertės, kad jose surašyti ne tikri faktai, bet mitai apie niekada negyvenusį Kristų, kurie vėlesniųjų kartų buvo vis labiau pagražinami.

Bet jei Kristus niekada nėra pasaulyje gyvenęs, tai kaip krikščionių religijoje galėjo atsirasti mitas apie Kristų?

Pasirodo, kad krikščioniškojo Kristaus mitas nėra originalus. Krikščionių religija jį yra pasiskolinusi iš kitų senųjų pagoniškųjų religijų, kurios buvo smarkiai paplitusios Romos imperijoje krikščionybės atsiradimo laikotarpiu.

Krikščionybė, kaip pasaulinė religija, gimusi Romos imperijoje, perėmė šioje imperijoje paplitusių svarbiausiųjų religijų pagrindinius elementus. Romos imperijos plačiosios liaudies masės, įstumtos į nepaprastą vargą ir skurdą, itin lengvai perimdavo visokius prietarus iš Rytų religijų su jų paslaptingais kultais ir tikėjimu pomirtiniu pasauliu.

"Tai buvo laikas, — rašė Engelsas, — kai net Romoje ir Graikijoje, o dar kur kas labiau Mažojoje Azijoje, Sirijoje ir Egipte absoliučiai nekritiškas įvairių tautų grubiausių prietarų mišinys buvo priimamas be jokių abejojimų ir papildomas religine apgaule ir tiesiogine šarlatanybe; laikas, kai žymiausią vaidmenį vaidino stebuklai, ekstazės, vizijos, vaiduokliai, ateities spėjimas, aukso gaminimas, kabalistika ir kita mistinė nesąmonė.

Dievo-gelbėtojo idėja buvo paplitusi daugelyje senovės religijų. Ją pagimdė darbo žmonių masių beviltiška padėtis, jų bejėgiškumas rasti realią išeitį iš savo vargo ir skurdo. Įvairiose senovės religijose dievas-gelbėtojas turėjo bruožų, kurie vėliau buvo priskirti Kristui.

Antai, senovės egiptiečių religijoje— dievą Ozirį nužudęs jo brolis Setas, jį palaidojusi jo žmona Izidė. Trečiąją dieną jis atgijęs, įžengęs į dangų ir tapęs mirusiųjų teisėju. Kas tikįs Ozirį, tam šis dievas suteikiąs po mirties laimę ir nemirtingumą.

Daug panašių į vėlesniojo mitinio Kristaus bruožų turėjo persų dievas Mitra, kurio kultas buvo labai paplitęs Romoje, ir kai kurie kiti senovės religijų dievai.

Palestinoje, ypatingai romėnams okupavus Judėją ir įvedus joje žiaurų priespaudos režimą, žydų tarpe buvo smarkiai paplitęs tikėjimas antgamtinio išvaduotojo—mesijo—atėjimu.

Mesijo idėja ypač buvo prigijusi žydų esėjų bendruomenėje. Šią religinę žydų organizaciją, susikūrusią maždaug 150 metų iki mūsų eros, istorikai jau seniai mini, bet mažai buvo žinoma jos ideologija. 1947-1949 metais Chirbet-Kumrano vietovės griuvėsiuose, netoli tos vietos, kur Jordanas įteka į Negyvąją jūrą, buvo rasti kažkokie seni rankraščiai. Juos ištyrus pasirodė, kad tai knygos, kuriose surašyta esėjų sektos filosofija ("Šviesos sūnų karas prieš Tamsos sūnus"), jos narių elgesio nuostatai ("Drausmės vadovėlis") ir kt.

Mums tie dokumentai įdomūs tuo, kad juose kalbama apie "Tiesos mokytoją," aprašoma jo kančios ir mirtis. "Tiesos mokytojas" vaizduojamas kaip dievo siųstasis ir pateptasis žmogus—mesijas. Jis įkūręs ir "Šviesos sūnų"— esėjų — sektą. Minėtasis "Tiesos mokytojas" labai primena krikščionių religijos Kristų. Tą aplinkybę kai kurie buržuaziniai mokslininkai paskubėjo panaudoti kaip Kristaus istoriškumo įrodymą. Tačiau buvo tvirtai nustatyta, kad šie rankraščiai rašyti ne vėliau kaip 150-100 metų iki mūsų eros, t. y. dar gerokai prieš tariamąjį Kristaus gimimą. Tuo būdu, šie dokumentai, užuot įrodę Kristaus istoriškumą, patvirtino kaip tik priešingą dalyką,—būtent, kad Kristus nėra istorinė asmenybė.

Taip iš įvairių religijų elementų susidarė Romos imperijoje krikščionių religijos Kristus, kurio paveiksle susiliejo senovės egiptiečių religijos dievai Oziris ir Horas, persų Mitra, asiriečių-babiloniečių Tamuzas, finikiečių Adonis, frigiečių Atisas, graikų Dionizas, žydų mesijas.

Tuo būdu išganytojo kultas krikščionių religijoje nėra susijęs su jokia istorine asmenybe, jokiais istoriniais faktais; Kristų liečią "įvykiai" tėra pramanyti, iš senovės religijų pasiskolinti mitai.

Krikščionybė aplamai nėra gimusi Palestinoje, su kuria yra siejami mitai apie Kristų. Tarybiniai mokslininkai, įnešę didžiulį indėlį į krikščionybės istorijos tyrimą, įrodė, kad ši religija gimė dviejuose stambiausiuose Romos imperijos centruose — Aleksandrijoje ir Romoje. Legendos apie Kristų buvo tik vėliau susietos su Palestina.

Kalėdos

Katalikų bažnyčia ir beveik visos kitos krikščioniškosios bažnyčios laiko kalėdas Kristaus gimimo šventę. Iš anksčiau pateiktų istorinių duomenų aišku, kad kalėdos iš tikrųjų negali turėti nieko bendra su Kristaus gimimu dėl tos paprastos priežasties, kad Kristus niekada nebuvo gimęs. Įdomu, kad pirmaisiais krikščionybės amžiais kalėdų šventės visiškai nebuvo, nors ano meto žmonės turėjo būti geriau informuoti apie tariamąjį Kristaus gimimą ir gyvenimą, negu vėlesniųjų amžių žmonės. Kalėdų šventė pirmą kartą buvo įvesta tik ketvirtojo amžiaus viduryje. Ji iš pradžių buvo švenčiama tik Romoje, bet vėliau prigijo ir kitur. Tik armėnų bažnyčia— viena seniausiųjų krikščioniškųjų bažnyčių—ligi šiol kalėdų šventės nepripažįsta.

Jei kalėdų šventė iš tikrųjų neturi nieko bendra su Kristaus gimimu, tai iš kur ji yra kilusi?

Visoje eilėje senovės kultų taip pat gruodžio mėnesio pabaigoje buvo švenčiama šventė, panaši į kalėdas. Ji buvo susijusi su žiemos solsticija (saulėgrąža).

Senovės žmonės nežinojo, kodėl per metų laiką dienos ilgėja ir trumpėja. Šio dienos ir nakties ilgumo periodiško svyravimo priežastis išaiškinta žymiai vėliau, kai buvo įrodyta, kad žemė sukasi aplink saulę ir kad žemės ašis yra nuožulni jos orbitos plokštumai. Senovės laikais žmonės ne tik to nežinojo, bet ir nesuprato, kad metų laikų keitimasis yra dėsningas reiškinys. Kai diena imdavo trumpėti, žmones apimdavo prietarinė baimė: gal diena, o kartu ir saulė visiškai išnyksianti, ir žemėje įsivieš patausianti amžina tamsa? O kai diena imdavo ilgėti, žmones apimdavo nepaprastas džiaugsmas. Ta diena, kai saulė pradeda ilgiau šviesti, ilgainiui pavirto džiaugsminga šventė. Senovės žmogus, kuris įdvasindavo visus gamtos reiškinius ir jėgas, tikėjo, kad žiemos saulėgrąžos diena esanti saulės dievo arba augmenijos dievo gimimo diena. Tokios šventės buvo senovės egiptiečių dievo Ozirio gimimo diena, babiloniečių Tamuzo ir senovės iraniečių šviesos dievo Mitros gimimo diena.

Mitros kultas padarė krikščionybei itin didelę įtaką. Šį kultą dar pirmajame amžiuje prieš mūsų erą atnešė į Romą Pompėjaus kareiviai, o vėliau jis sparčiai paplito visoje imperijoje. Ketvirtojo amžiaus pradžioje imperatorius Diokletianas Mitrą buvo paskelbęs imperijos globėju. Maldose Mitra buvo tituluojamas "nenugalima šviesa" (krikščioniškoje liturgijoje Kristus taip pat vadinamas "pasaulio šviesa" — lotyniškai "lux, lumen mundi"). Mitros kultas buvo atliekamas specialioje šventykloje, vadinamoje mitreumu, kuri įrengiama urve arba požeminėje patalpoje. Gruodžio 25 diena, kuri beveik sutampa su žiemos saulėgrąža ir krikščionių švenčiama kaip kalėdų šventė, buvo laikoma Mitros gimimo diena. Ši šventė, pavadinta "Saulės diena," Romoje ilgainiui tapo valstybine švente. Mitreume Mitros gimimo diena — gruodžio 25-toji—buvo švenčiama atliekant sudėtingas apeigas. Apeigų metu buvo rengiama trapeza (bendras stalas), kurios metu visi jos dalyviai paragaudavo pašventintos duonos ir vyno. Besirengdami "Saulės dienai," Mitros garbintojai pasninkaudavo.

Ketvirtajame amžiuje Romos krikščionys, perėmę populiariąją Mitros gimimo šventę, pavertė ją Kristaus gimimo švente. Iš aukščiau paminėtų faktų nesunku įsitikinti, kad kartu su Mitros gimimo švente krikščionys perėmė ir daugelį tos šventės apeigų, tame tarpe ir "švenčiausiąjį sakramentą," arba "komuniją."

Įdomu, kad dar prieš kalėdų šventės atsiradimą krikščionybė iš mitologijos apie Mitrą buvo perėmusi su visomis smulkmenomis pasaką apie dievo gimimą. Mitai apie Mitrą pasakojo, kad šį saulės dievą pagimdžiusi skaisčioji motina Anagita. Gimęs jis urve, ir pirmieji jį pasveikinę iš gretimojo lauko atėję piemenys. Beveik tokia pat pasaka apie Kristaus gimimą pateikiama Luko evangelijos antrajame skyriuje.

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.

Balandžio 19 d. įvyko **L.L.D. 52 kp. susirinkimas** L.L.D. 52 kuopos susirinkimas. Oras pasitaikė šaltas, tai narių dalyvavo neperdaugiausiai, apie 20.

Iš finansų sekretoriaus raporto pasirodė, kad kuopa turi apie šimtą narių gerame stovyje. Mat, ne visi interesuojasi organizacijos reikalais; labai negerai, kad nariai taip mažai kreipia atidos į savo apšvietos organizaciją. Po visų kuopos reikalų prieita prie laiškų skaitymo. Laisvės Administracijos laiške aiškinama, kad Laisvės bendrovės dalininkų suvažiavimas nutarė kreiptis į visuomenę su prašymu pagelbėti sukelti $5,000 fondą perkraustymui Laisvės spaustuvės. Po nekurių narių išreikštų minčių nutarta paskirti iš iždo $5, taipgi nekurie nariai jautė, kad yra būtinas reikalas prisidėti prie sukėlimo to fondo nors su mažom aukom. Aukojo po $1: J. Ginaitis, A. Yakštys, G. Nausėda, Ch. Mack, P. Storonienė M. Prakevičius, J. Sakalauskas ir J. Bublevsky. Viso susidarė $13. Taipgi buvo prisimintas Vilnies šėrininkų suvažiavimas. Paaukota Vilnies reikalui iš iždo $5.

J. Bublevsky

Washingtonas. — Prekybos departmentas paskelbė, kad Jungtinių Valstijų žmonių "gyvenimas pagerėjo", nes 1958 metais proporcionaliai kiekviena šeima turėjo po $5,050 įplaukų. Suprantama, tokia "proporcija" gaunama tik tada, kada prie paprastų darbo žmonių prijungiami ir tokie, kurie gauna labai aukštas algas.

Miami, Fla.

Vietinės žinios

Baigiantis žieminiam atostogininkų sezonui pas mus svečiavosi dvi savaites barberys iš Philadelphijos, Charles Stasiūnas. Daug kas pasikalbėta barberšapių biznio, darbo valandų ir kainų klausimais. Pakol kas, unijinės barberšapės prisilaiko darbo valandų nuo 8:30 ryto iki 6-tos vakaro. Plaukų nukirpimas $1.50 c., skutimas barzdos $1. Bet skutimas barzdos barberšapėse kaip ir išeina iš mados. Žmonės nusiskuta namie kaip kam patinka ir kaip kas moka su pagalba visokių mosčių. Bet mes turime pusėtinai daug ir neunijinių barberšapių, kurios neprisilaiko nei kainų, nei darbo valandų. Tūlose šapose vaikus apkerpa už 90 centų, o suaugusius kerpa po $1.10 centų. Beveik visos tokios barberšapės yra atdaros iki 10-tos v. vakaro, tai yra, po 12 valandų per dieną. Tokie barberiai sėdi ir kiurkso per kiauras dienas, ir bizniavoja tiktai po 6-tos valandos vakaro, tai yra, kaip kokie baudžiauninkai.

Philadelphietis barberys Ch. Stasiūnas, prisipažino, kad ir jųjų mieste tokia pat velniava su barberiais, kurie neturi tarpe savęs šėyros vienybės.

Balandžio 20 dieną "Miami Herald" paduoda žinią, kad Philadelphijos barberių susivienijimas planuoja pakelti mokestį už plaukų nukirpimą nuo $1.50 iki dviejų dolerių.

—:—

North West sekcijoje trys vaikučiai po 9 metus, atrodanti darbininkų vaikais, žaidė tuščiame sklype -lote, užtiko sužeistą laukinį karvelį-balanduką jie sumanė padaryti jam lizdą ir gydyti jo sparnelį. Vaikams triūsiantis po šiamus ir skudurus jie netikėtai rado keturis šimtus dolerių. Niekam neatsišaukus vaikams teko pasidalinti radinį. Jie šaukė, rėkė iš džiaugsmo ir planus pasidarė pasipirkt baisiekelius ir traisikelius, ir dar ką kitą.

—:—

Balandžio 19 dieną jaunuolis (19 m.) bandė apiplėšti gazolino stotį prie N. W. 62 Terrace, bet jo revolveris buvo tuščias-neužtaisytas. Tuomi pasinaudodamas gazolino stoties pareigūnas banditą peršovė trimis šūviais. Užpuolikas pabėgęs už vieno skersgatvio krito ir mirė. Policija atpažino, kad plėšikas jau turėjo daboklės rekordą.

V. J. Stankus

Bridgeport, Conn.

MANO ĮSPŪDŽIAI

1959 m. balandžio 19 d., Bridgeporto Lietuvių svetainėje, 407 Lafayette St., atsibuvo LDS 5-tos apskrities konferencija. Pirmieji atvyko V. Valley su žmona iš New Britain ir J. Žemaitis iš Hartfordo su savo drauge. Atvyko ir vietiniai.

Tvarkos vedėjams stalai jau prirengti ir popieros padėta užrašymui, guli J. J. Mockaičio portfelis su apskrities knygomis, tai viskas tvarkoje. Pažvelgiau į kitą pusę, ten gaspadinės gražiai pasipuošusios vikriai triūsiasi prirengdamos skanių lietuviškų valgių pietums.

Nors buvo garsinta, kad konferencija prasidės 10 val., bet, kaip jau priprasta, ji prasidėjo valandą vėliau. Štai ir apskrities komitetas: J. Kunca, B. Medelis; J. J. Mockaitis, V. Valley ir J. Šukaitis.

Konferencija gražiai ir tvarkingai ėjo. Nei nemėginsiu smulkmeniškai ją aprašyti, nes buvau tik svečias. Man tai buvo labai malonu būti kartu su delegatais, o ypatingai susitikti su senais Conn. valstijos veikėjais. Kiek čia tų senų prisiminimų!

Pamenu, kaip pirm Antrojo pasaulinio karo turėjome suorganizavę Prieškarinį ir Priešfašistinį Komitetą (Kongresą). Tada man teko Conn. ir Bridgeporto skyriaus eiti prezidento pareigas. Valdyboje buvo Valley, Mockaitis ir kiti. Tas komitetas nemažai pasidarbavo. Laikėme posėdžius Hartforde, New Britaine, New Havene ir Bridgeporte. Ir kiek nuveikta gerų darbų! O kur nevykau, vis susitikdavau Valley, Mockaitį, Kuncą, Boką, Strižauskus ir dar daug kitų. Ir dabar jie veikia darbuojasi, tai vienoje, tai kitoje organizacijoje. Linkiu jums, draugai, nepavargti ir turėti energijos!

M. Arison

WORCESTER, MASS. PAVASARINIS

KONCERTAS

RENGIA AIDO CHORAS

Įvyks Sekmadienį

GEGUŽĖS 3 MAY

Pradžia 2-rą valandą popiet

ALDONA WALLEN
sopranas, solistė

JONAS DIRVELIS
choro mokytojas

PROGRAMOJE DALYVAUS:

Montello Vyrų Dailės Grupė
vadovaujama Al. Potsus

ALDONA WALLEN, sopranas, solistė

AIDO CHORAS, VAD. JONO DIRVELIO

IR AIDO CHORO GARSUSIS DUETAS
JONAS SABALIAUSKAS ir ONA DIRVELIENĖ

Lietuvių Svetainėje
29 Endicott St., Worcester

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės atsilankyti ir išgirsti šį gražų koncertą.

Rengimo Komisija

San Francisco, Calif.

Nuteistas deportacijai

William Heikkila jau antru kartu nuteistas deportacijai. Nors advokatas McMurray dėjo daug pastangų jį apginti, bet niekas nepadėjo.

Advokatas sakė, kad bus apeliuota į Aukščiaus i ą j į Teismą. Wm. Heikkila buvo atvežtas į šią šalį 2½ mėnesio kūdikis. Jokių kitų kaltinimų jam nėra, kaip tik tas, kad jis Hooverio laikais buvo įstojęs į Komunistų partiją, kurią vėliau apleido.

Jo žmona Phyllis yra įtakinga tarpe pažangių žmonių ir deda daug pastangų sukėlimui finansų teismo lėšoms, kad apsiginti nuo neprietelių.

Velykų parengimas

Kovo 29 d. buvo surengtas p a ž m o n y s pas San Francisco draugus. Parengimas gražiai pavyko; ne tik draugai ir draugės skaitniai papietavo, bet ir žaidė visokias žaismes. Parengimo pasekmės buvo geros.

Apie draugus

Ignas Kamarauskas dar 1958 metais pasidavė į ligoninę. Dabar sveikata pradėjo normalėti ir jau į miestą, pasivažinėti su draugais. Pagal daktaro tvirtinimą, ligonis pilnai susveiks ir gal už mėnesio laiko galės eiti į darbą.

Tai džiuginanti žinia. Igno sesutė Marytė Čeplinskienė ir jo dukterėčia Clara Wanda Chicagoj, taipgi jo sesutė Helenutė Des Moines (Iowa) buvo labai susirūpinę Igno sveikatos nupuolimu ir ilga liga. Dabar, gavę žinutes, kad Ignas jau sveiksta, rašo džiaugsmo laiškus. Mes, vietiniai, nepatingėkim aplankyti d. Kamarauską: W a r d 93, šeštadieniais ir sekmadieniais — nuo 1 iki 3 val. popiet, nuo 7 iki 8 val. vak.

Maloni viešnia

Neseniai lankėsi S a n Franciske d-gė Juliukė Sitkienė iš Seattle, Wash., lietuviams g e r a i ž i n o m a draugė.

Viešnia lankėsi Los Angeles tris savaites. Grįždama į namus nepasididžiavo apsilankyti ir pas mus, San Franciske. Pabuvo porą dienų. Vėliau gamom laišką nuo jos, kad laimingai parvyko namo. *Alvinas*

Gimtadienio atžymėjimas ir širdinga padėka

San Francisco kuopos parengimas kovo 29 d. buvo tik keturioms dienoms praėjus po mano gimtadienio, tad sykiu aš atžymėjau ir savo 65-ąjį gimtadienį.

Kadangi draugės ir draugai taip draugiškai kooperavo, ir dovanėlių prisiuntė, tai negaliu praleisti nepareiškus j i e m s visiems savo dėkingumo.

Pirmiausia man į talką atėjo dd. Burdienė, Taraškienė, Karosai, Mačiulienė, Kingienė, Sutkienė.

Man nežinant, atvežė dovanų daug velykinių margučių ir visus išdalino veltui Mugianienė, V. Taraškienė, K. Šilkaitienė ir D. Mačiulienė.

Gavau stambesnių ir mažesnių dovanėlių gimtadienio proga nuo Marytės ir Petro Smalsčių iš Ludington, Mich., ir d. Shultz iš Oregon — skanių sūrių. Ne tik mes privalgėm, bet ir visus svečius pavaišinom. Taipgi draugės atsiuntė porą nedidelių, bet labai gražių dovanėlių nuo Suzanos Dantienės ir dd. Ginaičių iš Detroito. Magaryčioms vietiniai draugai ir draugės įdavė sudėtinę dovaną. Gavau labai daug malonių gimtadienio kortelių.

Tos visos dovanos ir tokie geri draugų ir draugių patarnavimai mane sujaudino. Tikrai trūksta žodžių tinkamai padėkoti.

M. Alvinienė.

Waterbury, Conn.

Vieša padėka už gražią užuojautą

Mūsų geri draugai, sužinoję, kad mums sukako 50 metų vedybinio gyvenimo, tai suruošė parengimą, kuris įvyko bal. 12 d. Svečių buvo pilna svetainė, visi linksmai dieną praleido, ir mums kartu teko dalyvauti, linksmai dieną praleisti. Mese esame tuo pilnai patenkinti ir visiems tariame širdingai ačiū, kurie surengėte tą pramogą, ir tiems, kurie dalyvavote taip skaitlingai. Mes nemanėme, kad turime tiek daug draugų, bet pasirodė, kad ne sapnas, o tikrovė. Šitas įvykis mūsų mintyse pasiliks iki mirties.

Reikia pasakyti, k a d daug gavome laiškų su sveikinimais ir dovanomis. Ačių visiems už dovanas ir sveikinimus. Tas viskas pasiliks mūsų širdyse taip ilgai, kol gyvi būsime. Norime pažymėti vardus, kurie davė dovanų: W Yakubonis, J. Ulozai, Klem. Yenkelun, P. O. Marozai, K. Krivinskas, B. Marcinionis, K. Denesevičia, P. Bokas, A. Antanavičius, M. Ciplijauskai, J. Žalenėkas, J. Vaitonis, V. Aleknevičius, V. Krasnitskas, M. Baliūnas, J. Kvaraciejus, H. Buzienė, J. M. Alvinai, Lowskis Mike, Dr. J. ir Krityna Stanislovaičiai, V. Žiūraitis, Anna Phillipse, V. E. Valley, J. L. Žemaičiai, J. J. Mockaičiai, Jos. Staniutis, J. Beržiniai, A. Latvėnai, A. Mureikienė, N. Shuopienė, M. Arisonas.

Brangūs draugai, atleiskite, jeigu įvyko kur nors klaida berašant vardus.

Taipgi dėkojame tiems dragams, kurie surengė tą pokylį ir sukvietė tiek daug svečių. Turėjo daug darbo ir energijos išeikvoti. Tai buvo M. Ulozienė, Klem. Yenkelunienė, ir P. Bokas. Jiems gelbėjo O. Marozienė, H. Buzienė, M. Denesevičienė, J. Zalenekas, J. Vaitonis, J. Ulozas, K. Denesevičius. W. Yakubonis, kurie dirbo per visą dieną sušilę, o Kristyna Stanislovaitienė gėlėmis puošė stalus.

Dėkojame visiems dirbusiems ir rengusiems pramogą.

Taipgi tariame ačiū muzikantui J. Gyrdis ir jo bičiuliui, kurio vardo nežinau, kurie palinksmino svečius. Dabar mes dar kartą vienu žodžiu visiem iš gilumos širdies tariame ačiū.

Juozas ir Marijona Stružauskai

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris paskyrė Amerikos karinių jėgų komandieriumi Pietinėje Korėjoje generolą C. H. Deckerį, o jo pagalbininku gen C. B. Magruderį.

Kalbink užsirašyti Laisvę tuos, kurie jos dar neskaito.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

VINCAS GLOBIČIUS

Šių metų balandžio 30 d. sukanka vieneri metai, kai mirė mano brangus draugas. Jau vieneri metai, kai liūdžiu sau viena, o tik sapne pasivaizduoja man, rodos, dar gyvas tebesąs mano praeities gyvenimo brangus draugas Vincas! Tačiau iš miego išbudus greit susivokiu, jog tai tik sapnas ir sapnu pasilieka. Žinau, jog iš gyvųjų tarpo išsiskyręs jau nebegrįši. Tad ilsėkis, mielas Vincai, ilsėkis! O aš tavęs niekad nepamiršiu, eisiu tavo nurodytu keliu.

ONA, žmona
—Wilkes-Barre, Pa.

BROCKTON, MASS.

BUVO TURININGAS KONCERTAS

Balandžio 18 d. Montelloje mes žavėjomės koncertu. Koncertas buvo turiningas dainomis ir jas dalyviai gražiai atliko; vyrų grupė, palyginus, yra jauna, bet vis dėlto toli nuprogresavo išlaikydami muzikos lygį. Tai, žinoma, kreditą reikia atiduoti muzikos mokytojui už jo sugabumą.

Kas liečia Rožę Stripinienę ir Vincą Yuodeikį, tai jie mums gerai žinomi ir visuomet gražiai pasirodė. Broliai Saukai, labai gražiai atliko smuiko ir akordiono duetus. Na, o ką gi galima pasakyti apie S. Wallan ir Aldoną su jos vyru Downing. Tik tiek galima pasakyti, jog jie yra dainoj pasiekę čiukurą ir visuomet būna koncerto pažiba.

Tačiau montelliečiams dainininkams reikėtų padaryti pastabą. Pavyzdžiui, išelna dainininkas dainuoti ir sako: "Ši daina iš Lietuvos." O reikia atminti, jog prie kiekvienos dainos yra pasakyta, kas ją parašė ir kas muzika apvilko. Kitais žodžiais tariant, taip darydami paneigia dainos kūrėjus; o antra, atminkime, kad dabar Lietuvoje jauni talentai dygsta, kap grybai po lietaus; jie siunčia mums savo dainas ir nori, kad mes juos pažintume.

Antra yda, tai programos vedėjas per lėtai kalba, nesigirdi apie ką jis kalba; nors tai ir mažmožis, bet lengva tai pataisyti, kad klausovai nesinervintų.

Po koncerto buvo šokiai, įvairių valgių ir skanios kavos pavilginti sūrį. Smagiai laiką praleidome, ačiū už tai montelliečiams! *R. Niaura*

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kovo mėnesio pradžioje John Krist (Križiukauskas), kuris dirba duonkepykloje, Bostone, važiuodamas automobiliu susidūrė su kitu jaunuolio vairuojamu auto. Nelaimė atsitiko ties Milton, Mass. Abudu automobiliai tapo sudaužyti.

John Krist labai nukentėjo, jam sulaužė rankos kaulą ir šonkaulį, sutrenkė galvą. Per du kartus jis buvo Miltono ligoninėje, bet dabar jau randasi namie, 27 Cleveland Avenue, Brocktone.

Balandžio 15 d. Marijona Mosteikienė važiavo į ligoninę aplankyti savo vyrą J. Mosteiką į Lakeville, Mass. Su ja palaikydama draugiškumą kartu važiavo ir Julija Stigienė. Joms išvažiavus iš Brocktono, važiuojant Main St., širšė įlėkė pro langą ir M o s t e i k i e n e i įstrigo tarp akių ir akinių. Moteriškė neteko kontrolės ir atsimušė į elektros stulpą. Abi draugės susižeidė. Mosteikienė kiek mažiau. Ją apžiūrėjo, aptaisė ir paleido iš ligoninės. Bet Stigienė skaudžiai nukentėjo. Jai užgavo galvą, sužeidė kaktą, sulaužė du šonkaulius ir sužeidė kojį, kad buvo reikalinga įdėti daug "stičių." Ji vis dar yra Brocktono ligoninėje ir kenčia didelius skausmus. Jos gyvennamis — 88 Vine Street, Brocktone.

Jau virš 10 metų serga sąnarių liga Anna Kelley, Wolterio žmona. Dabar jos liga pasidarė dar pavojingesnė, nes net sūnų iš armijos paleido motiną aplankyti. Ji randasi Bostono ligoninėje.

Mirė laisvų pažiūrų Dominikas Vitkauskas. Jis su pertraukomis skaitydavo "Laisvę." Paliko liūdesy savo žmoną, dukterį, žentą ir daugiau giminių. Priklausė prie Šv. Roko Draugijos ir Piliečių Klubo. Palaidotas Melrose kapinėse, balandžio 22 d.

George Shimaitis

Baltimore, Md.

Vieša padėka

Mūsų vietiniai draugai ir draugės, išgirdę, kad Marylando ligoninėje man padarė operaciją, nusistebėjo: Kaip tai, ir Onutė ligoninėje?

Gi tuo laiku mūsų kolonijoj plakė ligos rykštė. Susirgo net penki mūsų kolonijos draugai ir draugės. Sveikieji parodė nuoširdų jausmą sergantiesiems ir nė vieno sergančio nepamiršo. Jiems darbas buvo nelengvas, bet jie jį atliko.

Nebandysiu draugus ir drauges įvardinti, kurie reiškė man užuojautą; tiek pažymėsiu, kad kiekvieno iš jūsų atsilankymas, asmeninis pasikalbėjimas, telefonu pašaukimas, laiško ar atviruko prisiuntimas prisidėjo prie ligos nugalėjimo. Jūsų gėlės, dovanos, u ž u o j a u t ž odžiu ir per spaudą pagelbėjo greičiau pasveikti, ir to niekados nepamiršiu.

Priimkite nuo manęs širdingiausią p a d ė k ą visi draugai ir draugės!

Kol kas dar vis serga O. Deltuvienė, M. Kučinskas, O. Žemaitienė ir P. Paserskis. Linkiu jiems kuo greičiausiai pasveikti ir visiems pasimatyti "Laisvės" piknike, kuris įvyks birželio 14 d., Slovakų svetainėje.

O. Kučiauskaitė-Buckler

IŠ ARGENTINOS

Pas mus audros ir audros. Audros politinės, ekonominės, audros gamtinės.

Šių metų balandžio 3 d. buvo rengiamas protesto mitingas prie Buenos Aires miesto valdybos namo. Ruošėsi protestuoti prieš aukštas gyvenimui reikmenų kainas ir sunkėjantį darbo žmonių gyvenimą. Bet policija nedavė leidimo mitingui, o rengėjai vistiek vykdė.

Ir kas gi įvyko tą dieną. Nugi policija visą tą apylinkę apsupo, visus įėjimus uždarė, taip kad neleido į tą vietą nei įvažiuoti, nei ieiti. Visas miesto centras buvo pilnas įvairios policijos. Centre trafikas sulaikytas. Susirinko didžiausios darbo žmonių minios. Nepaisant to, kad mitingas buvo sulaikytas, visi galėjo matyti didžiulį darbo žmonių pasiryžimą vesti kovą prieš aukštas gyvenimo kainas.

Mitingą ruošė darbo unijos, bet reakcionieriai šaukia, kad tai komunistų darbas ir jie reikalauja uždaryti komunistų partiją ir kitas pažangiąsias organizacijas, taipgi nutraukti ryšius su Tarybų Sąjunga.

Atrodo, valdžia klauso reakcionierių. Vieną Tarybų Sąjungos atstovybės žmogų išvarė, dabar dar du nori išvaryti. Palaiko karo stovį. Pažangiečių spauda uždaryta. Pilni kalėjimai politiniu kaliniu ir vis daugiau areštų įvyksta.

Bet kova nesiliauja. Streikuoja net tūlų valdiškų įstaigų darbininkai uosto darbininkai, įvairių miestų darbininkai. Avelanidos miesto darbininkai jau antrą savaitę streikuoja Miestas apverstas išmatomis. Balandžio 14 d. bankų ir apdraudos kompanijų darbininkai išėjo streikan.

Nežinia, kaip toliau dalykai dėsis, bet dabar matosi, kad liaudis nerimauja, siūbuoja, traukiasi kovon. Dėlto valdininkai yra susirūpinę.

Prie šios sunkios padėties prisidėjo gamtinė audra. Jau antrą savaitę lyja su dideliu šturmu, taip kad dabar užplukdė visą La Plata paupį Vanduo išsiveržė net į tas vietas, kur niekad vanduo neateidavo. Daug žmonių iš žemesnių vietų išbėgiojo. Šiurpu žiūrėti į bėgančius, kurie pasiėmę mažus ryšulėlius ir mažus vaikučius bėga į aukštesnes vietas. Nuostoliai milžiniški.

"L." Skaitytojas

Worcester, Mass.

Prisidėkime prie "Laisvės" fondo

Gerbiamieji "Laisvės" skaitytojai ir visi gerieji prieteliai! Per tris mėnesius laiko reikia sukelti "Laisvės" perkraust y m u i $5,000 fondą.

Vietinė LLD 11 kuopa jau padarė gerą pradžią —tam reikalui paaukojo $25. Aš apsiėmiau parinkti aukų, tai ir prašau jus visus ir visas, kurių negaliu asmeniniai pamatyti, būkite malonūs ir priduokite savo auką! Priduokite ją man, arba per kitus, kad man priduotų.

Gal mes ir negalėsime šį kartą tiek sukelti, kaip seniau sukeldavome "Laisvei," nes jau daug mūsų gerų draugų ir draugių mirė, bet prie gerų norų galime sukelti kelis šimtus dolerių taip svarbiam reikalui. Atlikime kiekvienas savo pareigą. Kurie tik išgalime, tai aukokime stambesnes sumas, nes aukojant po dolerį negalima bus pasiekti mūsų tikslo. Nė vienas iš mūsų nesijausime daug nusiskriaudę paaukoję dešimtinę taip prakilniam tikslui.

Yra draugų, kurie skundžiasi, kad esą pensininkai ir negalį daug aukoti. Aš su tokia mintimi nesutinku, nes yra gerų rėmėjų pensininkų, kurie aukoja po $10 ir po daugiau ir nesiskundžia. Kiek žinau, tai dažnai mažiau aukoja tie, kurie gali, nes bijosi savę "nuskriausti."

Dar kartą prašau ne tik Worcesterio "Laisvės" skaitytojus, bet visoje Amerikoje, visose lietuvių kolonijose, stokime į darbą, padėkime "Laisvei" persikelti į naują vietą, lai ji eina, kaip ėjo, lai teikia mums žinias iš viso plataus pasaulio.

J. Skliutas.

RYTIEČIAI SUTINKA SU POPIEŽIUMI

Roma. — Konstantinopolio patriarchas pranešė popiežiui, kad Rytų Stačiatikių Bažnyčia sutinka dalyvauti krikščionių suvažiavime. Kaip žinia, popiežius Jonas XXIII sausio mėnesyje pareiškė, kad reikalingas visų krikščioniškų bažnyčių suvažiavimas.

SVEIKINAME

Darbo žmonių šventės Gegužės Pirmosios proga sveikiname Laisvės, Vilnies ir Liaudies Balso skaitytojus ir visus taiką mylinčius žmones.

Anna ir John Daukus

Detroit, Mich.

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAIS

Prieš kiek laiko Lietuvių Namo Bendrovė gavo sekamą Prano Markevičiaus, iš Brocktono, Mass., laišką:

"Čia prisiunčiu čekį 200 dolerių vertės įrašymui dviejų mirusių į garbės narius.

"Petras Andreliūnas (Anderson), gimęs 1891 m., nežinau mėnesio ir dienos, miręs 1945 m. Kovo 9 d.

"Marija Andreliūnienė-Markevičienė, gimusi 1892 m. kovo 24 d., mirusi 1958 m. rugp. 7 d., tai buvusi mano žmona.

"Praneškite man, kokio dydžio paveikslus prisiųsti."

Dėkui Pranui Markevičiui už įrašymą dviejų mirusių į Lietuvių Kultūrinio Centro garbės narius. Tuomi mirusiems suteikta nuoširdi pagarba ir sykiu Kultūriniam Centrui parama.

Kita graži parama, tai nuo **Motiejaus Klimo,** buvusio ilgus metus Liet. Namo Bendrovės prezidento, dabar gyvenančio Fairlawn, N. J.. Jis dar vieną šimtinę iš savo paskolos paskyrė neseniai nupirkto namo taisymui.

Kaip žinote, Liberty Auditorija parduota So. Queens Boys Club, kuris jau sumokėjo gerą sutiktos sumos dalį, o likusią dalį sutiko kas mėnesį mokėti po tam tikrą dalį.

Namo Bendrovės direktoriai nupirko namą ant Liberty Ave. ir 102 gatvės, Ozone Parke, ir dabar tame name eina visu smarkumu taisymas, kad paruošti mūsų įstaigoms vietą.

Atrodo, mūsų Kultūrinis Centras netrukus persikels į naują vietą. O dabar Kultūrinio Centro antrašas pasilieka tas pats: Lith. Bldg. Corp., Inc., 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

LNB valdyba

KNYGA, ŠVIESA, MEILĖ IR LAIMĖ

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tiktai vaikystės bet jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. **311 psl. Kaina tik $2.**

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs siurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus Dolerio padu. **316 psl. Kaina $2.**

ŠIRDIES ROMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia ir mato—ką? Jis pats ras skaitydamas. **449 psl. Kaina $2.**

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tiktai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. **652 psl. Kaina tik $2!**

Visos 4 knygos sykiu tik už $5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamos jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. **Kaina $5.**

Visos 5 knygos drauge tik už $8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuoširdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Am. lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas . . . (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

LDS prezidento J. Gasiūno prakalbų maršrutas

LDS Centras praneša, kad LDS prez. Jonas Gasiūnas lankysis su prakalbomis sekamuose miestuose:

Pittsburgh, Pa., šeštadienį, gegužės 9, LDS 160 kp. salėje, 1024 Beaver Ave. Pradžia 7:30 val vakare.

Cleveland, Ohio, pirmadienį, geg. 11 d., LDS klube, 9305 St. Clair Ave. Pradžia 7:30 val. vakare.

Chicagoje bus nuo geg. 12 iki 18. LDS narių susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, geg. 13, Mildos salėje, banketas — sekmadienį, geg. 17.

Detroit, Mich., antradienį, geg. 19, Draugijų salėje, 4097 Porter St. Pradžia 7:30 val. vakare.

Rochester, N. Y., trečiadienį, geg. 20, Gedimino salėje. Pradžia 8 val. vakare.

J. Gasiūnas aiškins svarbiuosius LDS klausimus, taipgi savo įspūdžius iš kelionės Pietų Amerikoje, kur jis išbuvo ilgoką laiką ir susipažino su tenykščiu lietuvių veikimu.

St. Petersburg, Fla.

PALAIDOJO PETRĄ TARĄ

Balandžio 15 d. nuo širdies smūgio dirbtuvėje susirgo P. Taras (Taraškevičius). Jis tuojau buvo nuvežtas į ligoninę, kur balandžio 18 popiet ir mirė.

Laidotuvės įvyko balandžio 22 d. 2 val. popiet. Žmonių susirinko daug. Prie karsto koplyčioje ir krematorijoje atitinkaams kalbas pasakė Metelionis. Prie karsto buvo daug gėlių vainikų ir į kapus skaitlingai jį palydėjo.

Laidotuvėse sutikau labai daug savo senų pažįstamų, kurių per daugelį metų nebuvau matęs. Petras Taras seniau gyveno Brooklyne, dirbo prie "Laisvės," tai ten jis turi daug pažįstamų.

George Klimas

CLEVELAND, OHIO

Svarbus pranešimas

Gegužės 11 dieną mūsų miestą aplankys jau gana seniai matytas svečias, LDS prezidentas J. Gasiūnas. Jis LDS reikalais aplankys visas žymesnes kolonijas tarp New Yorko ir Chicagos, tad ir clevelandiečiai, ta proga pasinaudodami, surengsime jam prakalbas. Kaip žinoma, drg. Gasiūnas šią žiemą keletą mėnesių praleido Pietų Amerikoj ir daug ko patyrė apie ten gyvenančių lietuvių padėtį, tai, be LDS reikalų, turėsime progą šį tą išgirsti ir apie mūsų brolius ir sesutes, gyvenančius Pietų Amerikoj.

Prakalbos įvyks gegužės 11 d. (pirmadienį), Klubo svetainėj, 9305 St. Clair Ave. Pradžia 7:30 val. vak.

J. Žebrys

Sveikinimai Vilnies suvažiavimui

Šiomis dienomis dar sekami prisidėjo su sveikinimais:

J. P. iš K.	$25.00
LLD 2 apskritis	15.00
Jonas Jr.	10.00
C. Sasna	5.00
Yakščiai	5.00
Amilija	5.00
P. Šolomskas	3.00
V. ir O. Čepuliai	2.00
W. ir E. Brazauskai	2.00
M. Wilson	2.00
N. Ventienė	1.00
A. Velička	1.00
J. Juška	1.00

Viso $77.00. Pirmiau gauta $84.00. Bendra suma $161.00.

Širdingai dėkui visiems sveikintojams. O tie, kurie dar nesuspėjo priduoti sveikinimų, prašomi pasiskubinti, nes mažai laiko beliko.

J. G.

KRISLAI

(Tąsa iš pirmo pusl.)

Beveik tomis pačiomis dienomis Vilniuje išėjo rašytojo Juozo Baltušio kūrinys "Kas dainon nesudėta." Tai palyginti maža knygelė. Tai raportažas iš kelionės po Lietuvą. Bet tai raportažas, kurį pradėjęs skaityti nebenori paleisti iš rankų.

Mano susidomėjimą padidino dar ir tas faktas, kad Juozas Baltušis aplankė ir tas Lietuvos vietoves, kurios man taip puikiai atmenamos — Kamajai, Rokiškis, Kupiškis.

Šį nedidelę, bet labai įdomi mylimojo rašytojo knygelė sukėlė manyje daug senų prisiminimų. Pav., Juozas kalba apie Kupiškio bažnyčią, kaipo didžiausią visoje Lietuvoje bažnyčią. Puikiai atsimenu, kai toji bažnyčia buvo statoma aplink senąją medinę bažnyčią. Visi stebėjosi jos didumu. Kai ji buvo užbaigta, senoji bažnyčia buvo sugriauta ir išvežta.

Tiktai vienoje vietoje "Kas dainon nesudėta" autorius pesimistiškai nušneka. Jis rašo: "Mes brendome lėtai. Ištisus dešimtmečius. Ir pavargome anksčiau, negu išprusom, pasiruošėm darbui. Dabar taip norėtųsi imtis didžių darbų, užsimoti visu platumu — juk dabar visos sąlygos tam sudarytos. Bet pasunkę sparnai sveria žemyn, traukia jau atgal į žemę motinėlę..."

Čia tai jau, Juozuk, niekus nukalbėjai. Pavyzdžiui, mes, kurie juk už jus daug senesni ir daug daugiau dešimtmečių brendę, nė kalbėti nenorime apie "pasunkėjimą sparnų." Mes dar ryžtamės žemę pajudinti!

To paties laukiame ir iš jūsų, ir iš kitų Lietuvos draugų, tiek rašytojų, tiek visų veikėjų. Tiesa, girdime, kad vieno kito geruju draugų sveikata yra sušlubavusi, bet nė vienam nevalia tik dėl to sparnus nuleisti.

MIRĖ

Juozas Kalvaitis, brooklynietis. Kūnas buvo pašarvotas Šalinsko koplyčioje, palaidotas pirmadienį.

Šią žinią pranešė telefonu penktadienį popiet velionio brolis Julius Kalvaitis. Kitoje laidoje bus plačiau parašyta.

DIDYSIS NEW YORKAS

Į Gegužės Pirmosios minėjimą!

Per keletą metų Niujorko miesto darbininkai neturėjo teisės savo šventės, tarptautinės darbininkų dienos, Gegužės Pirmosios, minėti tradicinėje savo mitingų aikštėje, Union Sq., Niujorke.

Šiemet tą teisę jie atgavo. Šiemet *"Trade Union Committee 1959 May Day Celebration"* iškovojo teisę minėti Gegužės Pirmąją Union Aikštėje, ten, kur per ilgus metus ji būdavo kasmet minėta.

Gegužės Pirmosios minėjimas, tačiau, įvyks ne penktadienį, ne gegužės 1 d., *o šeštadienį, gegužės 2 d.*

Prasidės 10 val. ryto. ir baigsis 2 val. popiet.

Bus pasakyta ten nemaža kalbų, dienos klausimais, bus gera koncertinė programa: dainų, muzikos.

Niujorko darbo žmonės Gegužės Pirmąją pasisakys:

UŽ DARBĄ BEDARBIAMS,
UŽ TAIKĄ.
UŽ CIVILINES TEISES.

Tūkstančiai lietuvių darbininkų seniau kasmet vykdavo į Gegužės Pirmosios eiseną miesto gatvėmis. Gegužės Pirmoji jiems buvo ir tebėra visuomet brangi šventė, gimusi JAV, kovose už taiką ir 8 valandų darbo dieną.

Visi raginami dalyvauti šių metų Gegužės Pirmosios minėjime.

Būkite laiku!

Niujorkiečiai gražiai sutiko Castro

Niujorko mieste Kubos prezidentas Fidelis Castro praleido keletą dienų.

Kur jis ėjo, jį sutiko minios žmonių, visaip sveikindamos.

Policija, tačiau, žmonių prie Castro neprileido; buvo sakyta, jog keletas amerikinių gengsterių yra pasiryžę Castro užmušti pačiame Niujorko mieste. Dėl to policija labai budėjo.

Įdomus dalykas: policija sakė žinanti, kokie gengsteriai, iš kur ir kada jie ryžtasi Castro užmušti, bet jų nesugavo!

Pats Castro juokėsi iš tokių policijos pasakų.

Kaip ten bebūtų, Castrui buvo duota tokia policijos apsauga, kokios niekas niekad Niujorke būdamas neturėjo.

Parengimas ir aukos

Sveturgimiams gynimo komitetas gyvuoja per 25 metus ir gražiai darbuojasi. Jo pagerbimui, ypatingai jo pirmininko profesoriaus Smitho ir sekretoriaus Abner Green balaidžio 16 d. buvo surengtas gražus pokylis su menine ir kalbų programa. Parengimas buvo Belmont Plaza viešbutyje. Komiteto pasveikinimui ir linkėjimui toliau darbuotis aukojo sekamai: P. Bėčis $9, P. A. P. Klubas $2. Po $1 aukojo Ch. Balčiūnas, M. Liepa, A. Alekna, S. Skuodis, A. Žilinskas, M. Adomonis, F. Klaston, Donskuvic; Mureika ir A. B. po50 c. Viso $20.00. Aukos priduotos Sv. Gyn. Komitetui.

P. B.

May Stevens paroda pratęsta

Dailininkės May Stevens tapybos kūrinių paroda, vykusi per dvi savaites, tapo pratęsta dar viena savaite. Ji užsidarys tik gegužės mėn. 2 d. vakarą.

Šią parodą lanko nemaža žmonių; meno kritikai apie May Stevens kūrybą taipgi šiltai, pagarbiai atsiliepia.

Paroda vyksta A. C. A. galerijoje, 57th St., arti Park Ave., Niujorke.

Po miestą pasidairius

520 W. 183rd St., Bronx, namuose įvyko šeimos tragedija. Thomas Landon, 41 metų amžiaus, sakoma, parėjo girtas 4:30 val ryto ir praėjo mušti savo žmoną Anną. Moteris persigandus nutvėrė 3-jų colių geležinį peilį ir dūrė vyrui į krūtinę, o po to dar du kartus į petį. Jos protui prasiblaivius, ji pašaukė policiją, bet kol ta pribuvo vyras jau mirė.

Namuose tuo laiku buvo jų 7-rių metų dukrytė ir 81-rių metų senelė.

Pakvietimas į Aido Choro koncertą

Mūsų šaunus Aido Choro koncertas įvyks jau šį sekmadienį, gegužės 3-čią dieną, 3-čią v. popiet, Schwaben Hall, 474 Knickerbocker Avenue, Brooklyne.

Taigi, Aido Choro dainininkai, jo komitetas ir mokytoja kviečia draugus ir drauges, prietelius ir visus lietuvius dalyvauti šiame Aido Choro koncerte.

Dabartiniu laiku Aido Choras yra labai tampriai susirišęs su publika. Jis dainuoja publikai, jis dainuoja sykiu su publika, jis dainuoja koncertuose, banketuose ir kitokiose pramogose ir net šermenyse. Žodžiu sakant, jis niekad neatsisako žavėti publiką dainomis.

Taigi, gerbiamieji, šį sekmadienį, gegužės 3-čią dieną, 3-čią val. popiet, sueikim visi į Schwaben Hall ir parodykim dar tampresnį draugiškumą tarp choro ir publikos. Ir, žinoma, pasigėrėkim Aido ir kitų dainininkų dainomis.

Mes Jus kviečiam, lauksim ir tikimės, kad visi pribūsit.

JONAS JUŠKA,
Aido sekretorius

Nušovė savo sūnų ir pati save

Long Island saloje, Brookhaven miestelyje, moteriškė Hilda Cano, 31 metų amžiaus, nušovė savo sūnų Gregorį, 7 metų, ir pati nusišovė. Jos vyras Androklus Cano tarnauja laivyne ir dabar yra jūroje. Sakoma, kad jis nupirko žmonai šautuvą, idant ji galėtų apsiginti nuo plėšikų, jam esant tarnyboje.

Širdinga padėka

Širdingai dėkojam visiems dalyvavusiems mūsų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties iškilmėj, balandžio 19-tą dieną šių metų.

Labai gražiai mus pagerbė, tai Aido Choras, Aido Moterų Choras, Aido Vyrų Choras ir solistės Elenutė Brazauskienė ir Onutė Stelmokaitė. Visi, mat, dainavo daugiausiai iš operetės "Sudrumsta Širdis" dainas mūsų pagerbimui. Bet, žinoma, didžiausia padėka tai minėtų chorų ir solisčių mokytojai Mildred Stensler. Ir taipgi mūsų Aidas ne tik kad dainavo mūsų pagerbimui, bet dar ir didelę dovoną įteikė mums, tai yra $50.00. Taigi jie mus pagerbė aukščiausiai kiek jie yra kada nors ką gerbę. Ir mes kuo širdingiausiai dėkojam Aido Chorui ir niekad mes jo neužmiršim.

Taipgi širdingai dėkojam už gražias kalbas pusbroliui Z. Juškai, dėdei J. Kralikui ir švogerkom bei seselėm Marijonai Graunienei ir Evai Graunienei, ir, žinoma, mūsų menininkams kalbėtojams P. Bukniui, J. Grybui ir R. Mizarai.

Puotos prirengimui ir puotoje dirbo: W. Graunas, Eva Graunienė, Marijona Graunienė Mary Rinkus, C. Bender, Stanley Knystautas ir gaspadinės, draugės Wilsonienė ir Jakštienė. Taigi visiems didelis ačiū.

Bet didžiausia padėka, tai mūsų sūnui Dr. Henry Yuskai ir jo žmonai Lillian. Ir jų sūneliams Kenneth ir Reynold, nes jie visi surengė šitą mūsų pagerbimui iškilmę.

Taigi dar sykį visiems dėkojam už dalyvavimą mūsų iškilmėj ir už gausias dovanas.

Mes liekam viskuom labai patenkinti ir linksmi.

Jonas ir Magdalena Juškai

—:—

Jubiliatai J. ir M. Juškai įteikė Laisvės perkėlimui į naują vietą $50 auką. Laisviečiai širdingai jiems už tai dėkoja. — **Red.**

Streikas Brooklyno Botanikos darže

Brooklyno Botanikos daržo darbininkai streikuoja už algų pakėlimą ir unijos pripažinimą. Pastaromis dienomis visi gražiojo daržo-sodo vartai buvo apstatyti pikietais. Prašo lankytojus paremti darbininkų reikalavimus paskambinant daržo direktoriui Dr. Avery, Main 2-4433 ir parašyti daržo komiteto pirmininkui Judge Moore, 118 Willow St., Brooklyn 1, N. Y.

Darbininkai skundžiasi, kad per pastaruosius ketverius metus reikalavo derybų, bet su jais nesitarta.

Streikieriai sako, kad iki sekmadienio jau 10,000 daržo lankytojų pasirašė po peticija, remiančia jų reikalavimus.

Sekmadienį oriento vyšnios buvo dar tik bepradedančios savo žiedų pumpurus atidaryti. Veikiausiai apie vidurį savaitės jos bus jau pilname savo grožyje.

V.

Užsakykite Laisvę savo giminėms į Lietuvą. Kaina $12.00 metams.

PRANEŠIMAI

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. susirinkimas įvyks gegužės 2 d., 2 val. dieną, naujoje salėje, kurią visi nariai žinote, buvo pranešta laiškais. Nariai prašomi dalyvauti, užsimokėti duokles ir reikės prisiruošti prie Laisvės piknike, kuris įvyks balandžio 14 d.

(34-35)

Paieškojimai

Ieškau draugo ir gaspadoriaus, kuris galėtų ir mylėtų prižiūrėti namą. Aš esu našlė ir turiu namą; man sunku jį prižiūrėti. Reikalinga turėti karą, nes pas mus be karo negali gyventi. Prašau berčikalingai nerašinėti. H. Arman, 304 West Post Rd., White Plains, N. Y.

(34-39)

Ieškau savo sesers Lenartavičiūtės Steponės, ištekėjusios už Nasutavičiaus Prano. Jeigu kas žinote apie ją, prašau parašyti man, už ką būsiu dėkingas. Jonas Lenartavičius, Daugų raj. ir paštas, Lithuania, USSR.

Ieškau brolio Adolfo Zambak ir sesers Erna Renkienės. Esame rašę laiškus sekamu adresu: 51 Meyton, Rd., Hempstead, Montreal, Canada, bet laiškai grįžta. Prašau žinančius apie ją man pranešti. Elma Kocuvienė, Kazlų Rūdos rajonas, Gavaltuvos apyl., Vincų paštas, Malupa kaimas, Lithuania, USSR.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172
426 Lafayette St.

HELP WANTED—FEMALE

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

Nurses, Reg.—Immed. openings in mod. 300-bed gen. hospital. Starting salary $280 mo. with regular increase 40 hr. week. Diff. for aft. & night duty. Liberal personal policies. Priv. rms. avail. in nurses res. Wire, call or write Director of nurses Miss Ruth Curry

WILMINGTON GENERAL HOSPITAL
Wilmington, Delaware
OLympia 6-2551

(31-34)

NURSES—R. N'S PROFESSIONAL
All Shifts. Differential paid.
Maintenance available if desired.
Excellent Personnel Policies.
Voluntary Psychiatric Hospital.
Good Salaries.
Wire, write or call:
Director of Nurses
ST. VINCENTS HOSPITAL
240 North St., Harrison, N. Y.
Rye 7-0502.

(26-35)

Business Opportunities

Bar ir Grill. Lietuvių-Lenkų kaimynystėje. Įeiga $750 - $900 į savaitę. Ilgas rendavimas. Ideališka porai. Nori $9,500 greitam pardavimui. Skambinkite sav. **EV. 4-9168,** 6-8 val. vak. Klauskite Mr. Gordon. (32-34)

AIDO CHORO KONCERTAS

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 3 MAY

Pradžia 3 val. Įžanga $1.50 (taksai įskaityti)
474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

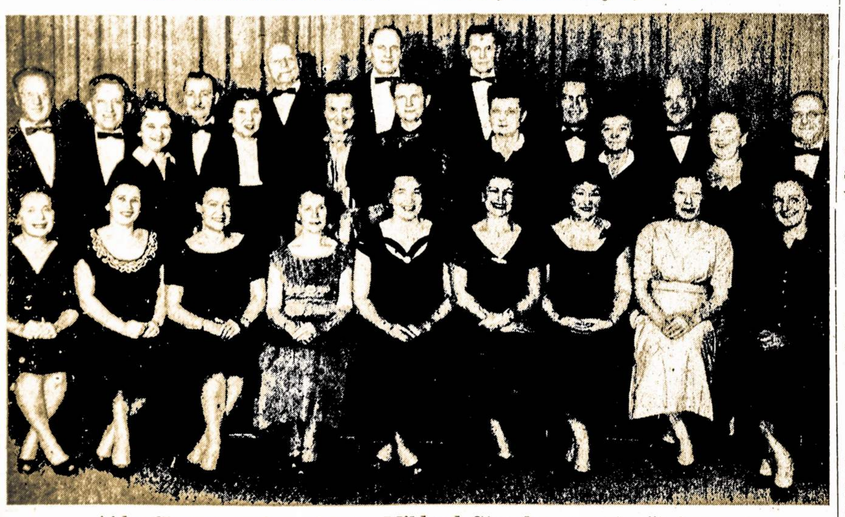

Aido Choras, vadovaujamas Mildred Stensler, rengia šį koncertą

DALYVAUJA: Aido Choras, Moterų Choras. Sekstetas: Nastė Buknienė, Ona Čepulienė, Kostė Rušinskienė, Nelė Ventienė, Jonas Grybas, Tadas Kaškiaučius, Kvartetas: N. Buknienė, O. Čepulienė, K. Rušinskienė, N. Ventienė. Choro duetai, solistai, taipgi svečiai artistai: Ann Salyk ir jos grupė. Elena Brazauskienė, solo. Ukrainų šokėjai. Aido Vyrų Choras. Duetas: N. Ventienė ir T. Kaškiaučius.

Programos pirmoje dalyje bus statomas sceninis vaizdas iš senosios Lietuvos, o antroji vykdoma įprasta koncertine forma.

KELRODIS: Myrtle Ave. (elevated) traukinio Knickerbocker Ave. stotis, salė prie pat stoties. Myrtle Ave. traukinys gaunamas BMT Jamaica linijoj, taipgi 14th St.- Canarsie linijos Myrtle Ave. stotyse.

RADIO CITY MUSIC HALL
Showplace of the Nation • Rockefeller Center • Ci 6-4600

DEBORAH ROSSANO MAURICE KERR BRAZZI CHEVALIER
In **"COUNT YOUR BLESSINGS"**
With **TOM HELMORE** • Screen Play by **KARL TUNBERG**
Directed by **JEAN NEGULESCO** • Produced by **KARL TUNBERG**
An M-G-M Picture
In CinemaScope And METROCOLOR
ON THE GREAT STAGE
"SWISS ECHOES" Gigantic festival, featuring company of singers, dancers, native musicians and folk entertainers brought especially from Switzerland for this extravaganza . . . with Rockettes, Corps de Ballet and Symphony Orchestra.

MON. to FRI. Incl. (Except Holidays)	SATURDAY (Except Holidays)	SUNDAY (Doors open at 11:30 A.M.)	HOLIDAYS
Opening to 12 Noon $ .90	Opening to 11 A.M. $ .90	Opening to 1 P.M. $1.40	Opening to 1 P.M. $1.40
12 Noon to 6 P.M. $1.15	11 A.M. to 12 Noon $1.15	1 P.M. to Closing $1.75	1 P.M. to 3 P.M. $1.65
6 P.M. to Closing $1.65	12 Noon to 3 P.M. $1.40		3 P.M. to Closing $1.75
	3 P.M. to Closing $1.75		

AL'S TELEVISION SERVICE
ALBERT MISIŪNAS, Sav.
(Authorized Member Philco Factory-Supervised Service)
Taisome Televizijas, Radijus, Hi-Fi
Darbą garantuotai atlieka patyręs technikas
Prašome kreiptis sekamu antrašu:
101-23 112 St., Richmond Hill,19 N. Y. Tel.. VI. 6-6895
Darbo valandos kasdien iki 10 val. vak.